

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Liet
Atgimimo šv
3157 So Emerald
Chicago 18.
Victory 2-41

J. Jurevičius
4515 So California

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 18, Ill.
Victory 2-4572.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, vasario (February) 3 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 5 (227)

VYTAUTAS STANEIKA

Ižangos žodį pasirašius

Lietuvos Nepriklausomybės Fon-
do steigimas yra pradžia didelio
žygio, kuris gali iš esmės pakeisti
lietuviškos veiklos kryptį ir ke-
lius.

Sveikindamas šio žygio inicia-
torių drąsą ir ryžtą, noriu pareikš-
ti keletą minčių bei sugestijų dėl
Lietuvos Nepriklausomybės Fon-
do apimties ir turinio.

Kad Lietuvos Nepriklausomy-
bės Fondas galėtų augti ir atlikti
bent pačius svarbiausius uždavi-
nius, yra būtini:

1. Įtraukti į Liet. N. Fondo bu-
vimo ir organizavimo darbą A-
merikos Lietuvių Tautinės Sąjun-
gos ir kitų Amerikos lietuvių tauti-
nių organizacijų atstovus, be
kurių L. N. Fondas nebus pilnas;

2. Įtraukti ket keletą žymiųjų
Amerikos visuomenininkų ir poli-
tikų (bent garbės nario titulu),
kurių vardas ir rekomendacija —
padės L. N. Fondo organizatori-
ams priėti prie amerikiečių pa-
rmos ir kitų šaltinių;

3. Lietuvos Nepriklausomybės
Fondas turėtų apjungti visus lie-
tuvius, siekiančius Lietuvos Ne-
priklausomybės atstatymo, todėl
jis privalo turėti tokią organizaci-
nę struktūrą, kurioje visi nariai
jaustųsi lygūs ir pilnateisiai. Kad
būtų galima praktiškai tai įgyven-
dinti, L. N. Fondas turi sukurti
savitą ir nepriklausomą organizaci-
ją su konkrečiais tikslais ir už-
davimais.

4. Lietuvos Nepriklausomybės
atstatymas ir jos išlaikymas turė-
tų būti vieninteliu Lietuvos Ne-
priklausomybės Fondo tikslu, ku-
riam įgyvendinti bus reikalingas
nuolatiniis ir visuotinis lietuviškų
jėgų ir kapitalo telkimas, ugdy-
mas ir tikslingas bei racionalus jo
panaudojimas.

Okupuotoje Lietuvoje

— Siemet numatoma didžio-
ji dainų šventė, dešimt metų Lie-
tuvos pagrobimui paminėti, kur
dalyvaus 30.000 dainininkų bei šokė-
jų, kaip jų spauda rašo. Net ir
provincijoje mokyklų šokių rati-
liai mokosi ir pirmo eilės, šie šo-
kia: Kolūkio pirmininkas, Jieva-
ro tiltas, Moldavenska, Gyvataras,
Politrukas ir kiti, vadinami "lie-
tuvų liaudies šokiai".

— Jau šioms mokslo metams
pradėta leisti įvairių vadovėlių,
kaip giriasi, net penktajai r šeš-
tajai gimnazijos klasmėms 15 vado-
vėlių ir, be to, bendro lavinimosi
mokykloms, taip vadinamiems
mokytojų institutams, specialionis
mokykloms, medicinos, kurčių, ne-
bylių kursams bei mokykloms —
19. Ir norėdami nudžiuginti, lei-
džia dviems pirmosios klasmėms
vaizdines priemones — 12 plaka-
tų su sovietinio auklėjimo meto-
dais. Šiuos vadovėlius leidžia Val-
stybinė pedagoginės literatūros
leidykla, esanti Vilniuje.

— Iki šiol lietuvių kalbos gra-
matika buvo dar naudojama mo-
kyklose, bet neseniai įvykęs mo-
sklos akademijos pasitarimas, ku-
riame dalyvavo J. Žiugžda (dabar
jau profesoriumi vadinamas), prf.
J. Balčikonis, Kruopis, kuris skai-
tė paskaitą "Dabartinės lietuvių
kalbos gramatikos sudarymas" ir
kiti ir, nutarė parašyti naują gra-
matiką, pagal sovietinę programą,

(Bus daugiau)

Kazys Binkis

GYVIESIEMS

Mūsų žaidos kaskart naujos,
Mūsų dainos kaskart kitos —
Širdį gelia,
Dvasią kelia:
Tulpės krauju nudažytos
Puošia mūsų klaikų kelią.
Ūžkit liepos! Gauskit eglės!
Nors pakirstos, nors išvirtę.
Mes kovoti nepasenom,
Nors mums priešas skelbia mirtį:
Gauskit, eglės, — mes gyvenam!
Skaudu tai, kad prieblandoje
Nepažindami viens kito —
Priešui ranką, — draugui kardą
Tiesti kartais mes išdrįstam.
Laukim saulės, laukim ryto —
Kol krūtinėj kraujas verda, —
Mes nežūsim, nors suklystam.
Skaudu tai, kad vėtros staigios
Arko pamestus gėlynus...
Skaudu, skaudu atsiminus,
Kaip kardai krūtinės smėigias...
Bet užmiršim, kai išgirsim
Ankstų rytą griausmo aidus.
Šypsančius lavonų veidus
Mes užmiršim...
Kol krūtinėj verda kraujas, —
Dienos mums nesuskaitytos!
Mūsų žaidos kaskart naujos,
Mūsų dainos kaskart kitos...

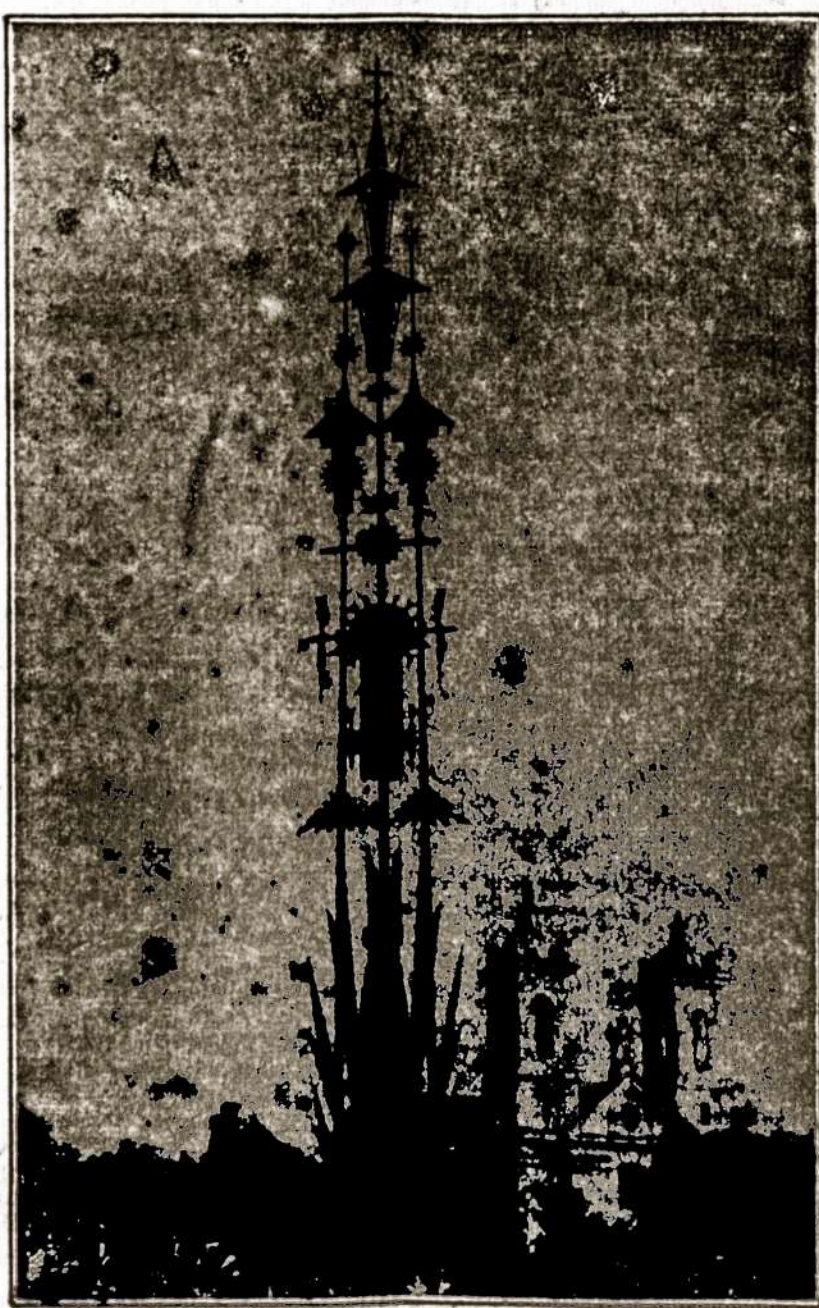
IKYRĖJO TAIP PO SVIETA

Įkyrėjo taip po svieta
Klaidiot, kaip vėlė be vietos.
O, kad radus tokia vietą,
Iš kur matos visas svietas!
Rūkas, dulkės, purvas, sniegas —
Ir daugiau aplinkui nieko.
Šauk — vistiek negirdi niekas...
Triušk—vistiek pastips ant sniego
Kaip pašautas senas vilkas,
Išsitiesi kur ant tilto —
Sudundė iš lėto tiltas,
Ir žemyn nuleis, kaip vilką...

Ech, galvoje vienas švinas,
Dvasią troškūlys džiovina.
Kad taip šviną sudžiovintus,
Spindulius kad skilt iš švino...

Dar toliau nors žingsnį vieną,
Dar nors pusę mėnesienos.
Pažiūrėt, kaip mėnesienoj
Tu ant svieto vienui vienas...

(Kazys Binkis. Lyrika —
Terra —1952).

Stilizuotas kryžius

Petras Rimša

LENDRĖ STUMBRAS

Daugiau negu keistenybė

Kanadoje leidžiama, J. Karde-
lio redaguojama "Nepriklausoma
Lietuva", yra labai įdomus laik-
raštis. Kai prieš kelis metus Kan-
ados krikščionys demokratai su-
skaldė lietuvių į du blokus, Karde-
lio vedamas laikraštis atstovavo
"visus kitus". Kurį laiką jis to-
kios bendros linijos sėkmingai
ir beveik bešališkai laikėsi. Laik-
raštis patarnaudavo visoms ne-
krikdeminėms srovėms (ir pačių
krikdėmų nestūmė) ir visiems bu-
vo bešališkas. Jį rėmė visi — LAS
žmonės, tautininkai, socialistai,
liaudininkai, santarvininkai, taip
pat ir negrupiniai tautiečiai.

Bet ilgainiui laikraštis pradėjo
keistis. Savo straipsniais ir kores-
pondencijomis ėmė vyrauti redak-
toriaus partijos žmonės ir nuomo-
nės — valstiečių liaudininkų. Ir
laikraštis ėmė darytis aiškiai sro-
vinis, nebe savas kitaip galvojan-
tiems, negu galvoja liaudininkų
CK nariai ar ypač jų sekretorius
Henrikas Blazas.

Pernai "N. L.", begindama Vli-
ką, savo partietį p. Žalkauską ir
prel. Krupavičių, pradėjo laikas
nuo laiko smarkiai pulkinėti vis-
us, kurie be tokios meilės žiūrė-
jo į krikdėmų — liaudininkų glau-
džią santarvę Vlike. Ypač, ėmė
ieškoti priekabų prie tautininkų.
O kartą iš Londono įdėjo laiška,
kuriam buvo begėdiškiausiai
šmeižiamai lasininkai ir santarvi-
ninkai. Tiesą, vėliau įdėjo LRS
oficialų atitaisymą, bet tik "kri-
tikos ir polemikos" skyriuje. Ir po
to jau pats Kardelis savo veda-
muose vėl puolė santarvininkus,
net palaikydamas Žalkauską —
Krupavičiaus šmeižtus, paskleis-
tus Romoje prieš šią aktyvią rezis-
tencinę organizaciją.

Tiek to, "N. L." redaktorius p.
Kardelis yra liaudininkas, ir mes
nesistebėsime, kad jam savo par-
tijos baltiniai arčiau kūno. Nors
ir apgalestaujame, kad vienintė-
lis liberališkas laikraštis Kanado-
je yra panaudojamas vienos ar
poros grupių reikalams ir todėl
nebegali būti laikomas bendru lie-

tuvių tautinių liberalų laikraščiu,
kuo jis sėkmingai galėtų būti.

Keistenybė yra kita. Pasirodė,
kad liaudininkų ir krikdėmų me-
daus mėnuo jau baigiasi. Jei dar
nesibaigia, tai bent dangus jau
labai niaukstosi.

"N. L." Vokietijoje turi nuola-
tinį "oro pašto" korespondentą,
kuris pasirašo hlj. Niekam nepa-
slaptis, jog tuo korespondentu yra
p. Henrikas Jakuzaitis, senas mū-
sų žurnalistas, klaidėdijetis, puikus
lietuvis ir patriotas. Jo dažnos ko-
respondencijos, parašytos visada
pasibaigėtinai lauzytu ir sukту sti-
liumi, savo mintimis yra kartais
tačiau labai įdomios. Jis pasako
tai, kas yra iš tikrųjų manoma.
Kaip pilypas iš kanapių... Tame
visas jo korespondencijų įdomu-
mas. Jeigu tik jas įmanoma su-
rastiti...

Paskutinėje korespondencijoje
(1955. I. 12) col. hlj. praneša nuos-
tabių dalykų.

Pirma, kad Vliko krikdėminių
partijų nagai į save riesti.

Antra, kad krikdėmai beatodai-
riškai ten siekia viską uždomnuo-
ti.

Trečia, kad jokios lietuviškų
pajėgų konsolidacijos dar nėra ir
bent krikdėmai jos visai nesiekia.
Ketvirta, kad padėtis vėl esan-
ti labai negera ir "tiesiog kelia tū-
lą susirūpinimą".

Penka, kad Liet. Raudonąjį
Kryžių Vliko dauguma dabar su-
dariusi beveik iš vieno frontininkų
šū (tų pačių krikdėmų).

Šešta, kad Vasario 16 gimnazi-
jos mokytojai vis daugiau komp-
lektuojami tik iš frontininkų.

Septinta, kad toje gimnazijoje
globojami tik tautininkai.

Aštunta, kad Vok. Liet. Bend-
ruomenėje, kur krikdėmai neturi
daugumos, "veda jau atkaklią ko-
vą ir nelabai skaitosi su priemo-
nėmis".

Devinta, kad tokiems vienos
srovės veiksmams reikia viešveik-
mių ir kad tą reikalą galėtų mo-
deruoti, išlyginti tik veikęs Vlike
liberalinis blokas.

Dešimta, kad tą bloką sugrio-
vė tautininkai ir jie atsakingi, jog
susidarė tokia bloga padėtis, "tie-
siog kelianti tūlą susirūpinimą".

Apie kiekvieną iš tų punktų
būtų galima atskirai kalbėti, ir
kitomis progomis gal tai padary-
sime.

Netektų ginčyti, kad pirmieji
devyni punktai yra ne tik įdomūs,
bet ir daugiau ar mažiau teisingi.
Jie parodo, kaip "Lietuvą laisvi-
na" ir "valdžiai vadovauja" krik-
dėmai ir kaip jie elgiasi su lie-
tuviškoms institucijoms, kurias lig
šiol visi lietuviai rėmė be pažiūrų
skirtumo.

Tačiau paskutinis, dešimtas,
Kardelio organo korespondento
tvirtinimas yra toks absurdas ir
toks žūlus prasimanymas, kokį
retai pasitaiko.

Trumpai kalbant, kaip visi ži-
nome, ligi pereitų metų vadina-
mąjį "leiscistini" ar "liberalini" bloką
Vlike sudarė šešios grupės:
socialdemokratai, liaudininkai, ū-
kininkų partija, tautininkai, lais-
vės kovotojai ir mažlietuviavai. Va-
dinasi, proporcija buvo šeši prieš
keturis krikdėmų bloko narius.
Aiški dauguma, kuri galėjo pasi-
priešinti tiems krikdėmų bloko
savavaliavimams, dabar kelian-
tiems "tūlą susirūpinimą".

Kodėl taip atsitiko, kad nuo
pernai metų krikdėmai viskam va-
dovauja, visur viską beatodairi-
škai griebia į savo rankas ir daro,
ką nori, ne tik Vlike, bet ir Vasa-
rio 16 gimnazijoje, ir Raudonajam
Kryžiui, ir Balfė, ir savo "užsien-
nių" politikoje?

Tik dėl to, kad su jais jau visi
metai balsuoja liaudininkų atsto-
vas p. K. Žalkauskas ir pastarai-
siais mėnesiais mažlietuvių at-
stovas p. E. Simonaitis.

O dabar liaudininko redagu-
jamas laikraštis per mažlietuvių
parašytą korespondenciją, verkia,
kad — gevalt, gelbėkite, blogai,
reikia atstatyti liberalinį bloką,
nors šiek tiek pusiausvyrai at-
laikyti! Ir dar — kad tą bloką
sugriovė tautininkai, kurie "pasi-
karščiovo" ir "nesuprato" Krupa-
vičiaus taktikos "skaldyti ir val-
dyti" (!).

Tokių galvojimo keistenybių
retai pasitaiko. Kaip ir tokios drą-
sos, į klaną įsėdus, šaukti, kad jei
aš šlapias, tai tu kaltas, kad pris-
sišlapinau...

K. Žalkauskas, pasiskelbęs, kad
ieškos bendradarbiavimo su dip-
lomatais, tuoj "nuvairavo" ligi
tol, kur apie joki bendradarbiavi-
mą nebeįmanoma nei galvoti. Per
visas konferencijas Žalkauskas iš-
tikimai ir paklusniai sekondavo
Krupavičiui ir rėmė krikdėmų
avantūristinę politiką Vliko bal-
savimuose jis visada balsavo taip,
kaip Krupavičius ir priešingai
penkių, paskui keturių belikusių
"laicistų" atstovų balsavimams.
Jis rėmė, teberemia Karvelį ir jo
"ambasadorystę" Bonnoje, — net
priešingai liaudininkų partijos nu-
sistatymams. Jis balsavo už am-
žino posto suteikimą Krupavičiui
(ir sau). Jis balsavo už tautininkų
atstovo Šidiškio moralinį apšmei-
žimą ir sugestiją pašalinti jį iš
Vliko. Ir t. t. Į metų pabaigą pa-
našiai pradėjo laikytis ir maža-
lietuvių atstovas Simonaitis.

Tik keturi atstovai — socialde-
mokratų, tautininkų, laisvės ko-
votojų ir ūk. partijos — laikėsi
maždaug iš vieno. Bet keturi bal-
sai turėdavo pralaimėti prieš še-
šis. Pagaliau, buvo prieita ligi to,
kad jiems šeskomas nutarė už-
drausti net savo atskiras nuomo-
nes oficialiai ir tinkamu būdu pa-
reikšti, įtraukiant jas į posėdžių
protokolus.

Ir dabar Kardelio laikraštis
skelbia nerasdamas, kad libera-
linį bloką suardė ne liaudininkas
su mažlietuviu, bet — ... tauti-
ninkas!

Kas pažįsta arčiau mažlietu-
vius ir liaudininkus, tas žino jų
nusistatymus ir dažnai blavių pa-
žiūrą į esminius Lietuvos vada-
vimo ir rezistencijos klausimus.
Ne vienas jų siunta dėl tokios ir
Simonaičio asmeniškai suinteresu-
otos laikyenos ir daugiau negu
apgailėtinu rimtų tautinių reikalų
susumkinimo į asmeniškus išro-
kavimus. Tai visi supranta ir lau-
kia, kada tų grupių vadovai pa-
darys atitinkamas išvadas. Ir daug
kas tikisi, kad nusipolitikavęs i
pūdymus Reutlingeno kromelis
pagaliau atliks savo paskutinę
"reformą" — nebejuokins daugiau
tautiečių patriotų savo išdaigomis
ir užbaigs savo dešimtmėtinį "val-
dymą".

Tikrai subrendo laikas tiek li-
beralinėms, tik visoms padorioms
lietuviškoms jėgoms — tinkamai
jungtis ir pradėti rimtą darbą.

P. Ličkus LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS

Lietuvių Enciklopedijos IV tomas

Šis tomas turi 542 pusl. ir apima raides C, Č ir D (pradedant žodžiu Chronografas, baigiant Dievaitis). Tokiu būdu, L. E. jau yra padaręs gerą pradžią, o gera pradžia, kaip sakoma, yra pusė darbo. Kad enciklopedija jau yra išaugusi iš kūdikio į vaiką, kad ji yra pasiryžusi ir toliau augti, rodo faktas, kad apie ją susibūrė apie 300 bendradarbių, o IV tomas sudarant jų dirbo per 90.

Kaip kituose tomuose, taip ir šiame, randame apšči medžiagos iš įvairių mokslo sričių, o ją bevertant, akys užkliūva ties žymaus mūsų dailininko M. K. Čiurlionio keturiomis spalvotomis ju paviešųjų reprodukcijomis (3 Jūros sonatos ir 1 preliudas). Spalvotos reprodukcijos E. E. pasirodė pirmą kartą, jos labai puošia pačią enciklopediją ir linkėtina, kad jų būtų ir kituose tomuose.

Dar prieš L. E. išleidi mūsų visuomenėje yra buvę balsų, pasisakančių prieš tokios (bendrosios) enciklopedijos reikalingumą ir vietoj jos buvo siūloma išleisti enciklopediją vien tik liuanistiniais dalykais. Pavarčius L. E., o ypač jos IV-ąjį tomą, galime nesunkiai pastebėti, kad liuanistiniais dalykais skiriama daugiausiai vietos, gi iš bendrųjų dalykų paliešti patys svarbiausieji, duodant jiems ir daugiau vietos, o mažiau reikalingi dalykai yra sutrumpinti, arba net ir visai nesuminėti. Šia proga norėtusi pasakyti, kad liuanistai negali apsieiti be bendrosios liuanistikos enciklopedijos, nes liuanistai yra nepaminama veritybė net ir asmenims, galintiems naudotis kitomis kalbomis parašytomis enciklopedijomis. Mat, svetimųjų parašytose enciklopedijose ir visiems bendrieji dalykai turi savo antspalvį, dažnai jie nagrinėjami išsivienintais tų tautų interesų ir nevisuomet jie gali būti su pakankamu objektyvumu aprašyti. Pvz., anglų išleista bendroji enciklopedija, skirsis nuo tokių pat enciklopedijų išleisčių vokiečių, prancūzų, italų ir kitų.

Dabar kiek pažvelgsime į LE IV tomo turinį. Liuanistika. Čia rasime daug medžiagos iš Lietuvos istorijos, geografijos, liuanistų buities, liaudies statybos, tautosakos, literatūros, liuanistų tremtinių stovyklų, liuanistų kolonijų JAV ir kt.

Stai A. Šapoka patiekia straipsnius apie Čičinską, Didįjį Šiaurės karą, Didįjį Varšuvos reformų seimą; Z. Ivinskis — apie Dancigą (jo santykius su Lietuva), Danutę Daumantą, Daugsprungą; M. Biržiška — apie Didįjį Vilniaus Seimą. Iš kalbinių dalykų čia rasime A. Salio straipsnius apie čigonus, daiktavardį, Dainavą; Pr. Skardžius — apie dalyvį, dangų, deivę, dievaitį ir kt. Mūsų literatūros šulai A. Dambrauskas ir S. Daukantas, aprašyti vispusiškai, nes straipsniai apie juos parašyti net kelių autorių, nepasitenkinant vien tik tų rašytojų biografija bei bibliografija, bet panagrinėta ir jų kūryba. (A. Dambrauską aprašo V. Biržiška, J. Brazaitis, L. Dambriūnas ir J. Grinius, o S. Daukantą — V. Biržiška ir V. Maciūnas). Iš liuanistų tautosakos lobyno J. Balys patiekia straipsnius apie dainą, deivę, derliaus papročius; iš liuanistų liaudies statybos J. Gimbutas — apie čiuokurą, daržinę, diendaržį; iš liuanistų buities A. Mažiulis — apie dalybas, darželį, o I. Malinauskas — apie daraktorių.

Iš Lietuvos geografijos plačiai paminėtos vietovės, k. a., Daržūniškis (Z. Ivinskio istoriniu požiūriu), Daujėnai (A. Vadopalo), Deugčiai, Čiobiškis, Darbenai; iš liuanistų liaudies meno — Dievadirbiai (D. Čibo, A. Mažiulis, A. Tamošaitis).

Taip pat, neužmiršta paminėti liuanistų tremtinių stovyklų Vokietijoje, k. a., Detmoldas (Pr. Naujokaičio), Diepholzas, liuanistų darbo bei sargybos kuopos (A. Klišausko), tautinė delegatūra Vokietijoje bei Austrijoje ir pagaliau JAV liuanistų kolonijos — Clevelandas (V. Rocevičiaus), Cicero, Daytonas (V. Katarskio), Detroitas (V. Paužos). Plačiai aprašyti mums žinomi Čiurlionio, Dainavos, Dainijos liuanistų meno ansambliai ir Didžiosios Britanijos liuanistai (K. Barėno).

Lituanistinių dalykų straipsniai išmarginti gražiomis, dalykus paryskinančiomis iliustracijomis ir jas bežiūrint bei tekstus skaitant, sąmonėje atsikuria daug malonių emocijų iš mūsų tautos praeties bei dabaties.

Bendrieji dalykai. Čia rasime apšči medžiagos iš gamtos, visuomenės mokslų, teologijos, darbo problemų, geografijos, istorijos, pasaulinės literatūros ir kt. Iš

pasaulinės literatūros yra dėmesio verti straipsniai: J. Griniaus apie Dante, A. Vaičiūlaičio apie Claudel, J. Blekaičio — apie A. Čechovą, H. Nagio — apie latvių rašytojus, A. Čipkaus — apie Dickensą ir daugelį kitų rašytojų; iš geografijos: J. Vaišnoras — apie Citta del Vaticano, J. Jakšto — apie Čekiją, J. Girniaus — apie Čekoslovakiją, A. Bendoriaus — apie Daniją, Daugpilį, S. Kolupailos — apie Dauguvą ir t. t. Iš istorijos paminėti straipsniai: J. Jakšto — apie Didįjį tautų kraustymą, V. Trumpos — apie Didžiąją Prancūzijos revoliuciją. Iš fizikos tenka paminėti: I. Končias — apie Ciklotroną; iš chemijos: J. Vėbros — apie dakroną, iš astronomijos bei teologijos: C. Masačio ir V. Rumšelio — dangus. Darba ir jo problemas (darbininkų judėjimas, darbo apsauga, atlyginimas, darbo laikas, darbo pajamos, darbo psichologija, darbo teisė ir teismai); įvairiuose straipsniuose nagrinėja J. Daugintis, J. Girnius, A. Musteikis, J. Pajaujis, V. Žvirgždys, J. Paplėnas, V. Biliauskas, V. Vaitiekūnas, K. Gudėnas; o A. Maceina rašo apie civilizaciją. Čia rasime ir nemažai naujų dalykų, k. t., apie Did. Britanijos min. pirm. W. Churchill ir kt.

Straipsnio rėmuose negalima duoti pilno šio tomo apibūdinimo ir daugelį dalykų teko nutylėti, tačiau galima pasakyti, kad LE IV tomas daro gan gerą įspūdį (turi per 400 iliustracijų). Žinoma, terasime kiek ir netobulumų, kurių negali išvengti ir pačios geriausios enciklopedijos. Jau vien šis tomas yra didelė kultūrinė vertybė ir galime sau įsivaizduoti, kokį kultūrinį lobyną turėsime, kai LE bus užbaigta. Kas turi tuos 4 tomus, labai gailėtusi jų netekes, o kas jų neturi, manau, gailės jis neužsi, prenumeravęs. Ypač, be liuanistikos enciklopedijos negali apsieiti šeimos, turinčios jaunimo, studijuojančio svetimos mokykloje. Joms LE turėtų būti kaip koks vaistas, neleidžias jų širdyse liuanistų menkėti.

Teko girdėti, kad LE leidykla dar turi kėk LE tomų atsargojir norintiems patartina su ja susiršti bei tapti enciklopedijos prenumeratoriiais.

Kviečiami dalyvauti tėvai, būčiai ir visuomenė.

Remkime Vasario 16 Gimnazijos rūmų išsigijimą

Susitaręs su BALFo vadovybe ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, kai BALFas dėl jį saistančių teisiųjų bei techniškių priežasčių negali to organizuoti, JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinis Organizacinis Komitetas nutarė padėti Vokietijos Lietuvių Bendruomenei išgytį Vasario 16 gimnazijų rūmus, kuriuos V. L. B. Krašto Valdyba jau yra užpirkusi.

LOKas, laikydamas, kad visa tai labai svarbu liuanistų išlaikymui, kviečia visus sąmoningus Amerikos liuanistus, jų organizacijas bei įstaigas duosniai prisidėti, kad kalbamieji gimnazijos reikalams išgyjami pastatai būtų greičiau išmokėti, sutvarkyti ir tinkamai tarnautų tautiniam liuanistų reikalui.

Didžiai vertindami p. Algirdo Gustaičio atliktą darbą "Laisvajai Lietuvai", lauziant pirmuosius ledus Chicagoje, tartame širdingai aciu ir tikimės jo paramos viena ar kita forma ir ateity.

"L. L." Redakcinė Kolegija

KONKURSAS — PARODA

Aušros Vartų ir Lituanistikos tūta: vasario 6 dn. 4 val. po pietų Dariaus ir Girėno salėje, 4416 So. Western Ave., ruošia liuanistų konkursą — parodą. Pasirodys skautai ir skautės įvairiais rankdarbiais, šokiais, dainomis, muzika ir t. t.

Kviečiami dalyvauti tėvai, būčiai ir visuomenė.

Koks universitetas manęs nežino? Dabar studentams paskaitų neskaityta, bet mano parašytas paskaitas skaito visi griškabūdiečiai ir jas skelbia viso pasaulio radijas. Kažin, ar Valdovas daugiau paskaitų paskaitai?

Karalius visai užsiuto dėl tokio nepagarbaus atsinešimo. — Matai, užsienietis atsirado ir jau mane pamokys. O pasakyk man tu, kalės vaike, kodėl tu nepatenkintas mano duotu migu, bet eini į miesto viešpačius ir ten nuomoji kambarius su dviem lovom ir dar svetimą pavardę ten užsiregistruoji? A?..

— Kas čia tokio, Jūsų Didenybė. Aš žmogus rimtas, subrendęs, už savo veiksmus atsakau. Paliuk pačią užsienyje, o čia be moters man nubosta. Buvau susitaręs susitikti su mergaite... O svetimą pavardę viešbutin įsirašiau, kad šnipai nesusektų ir žmona nesužinotų, — drašiai aiškinasi Emmerichas.

— Mesk šalin tas vaikų pasakas. Žmona užsienyje ir nesužinotų vistiek. Geriau sakyk teisybę. Manęs neapgausi, aš viską žinau, — olbija Karalius.

— Na, tiek jau to, galiu ir teisybę pasakyti. Su vienu savo patikėtinu buvau sutaręs slapstą susitikimą. Politika, rezistencija, suprantate... Sutikau betgi stotyje. Pasikalbėjome, kas reikia. Jis neturėjo laiko ir nuvažiovo toliau. Taip ir nebeteko į viešbutį nueiti.

— Tik man jau netaušk dar kvalesnių pasakų. Jei su politiku norėjai pasikalbėti, tai kam gi nuomojai ir iš anksto užmokėjai už kambarį su dviem lovom? Ir

Remkime Vasario 16 Gimnazijos rūmų išsigijimą

Techniškuosius paramos organizavimo bei aukų kaupimo reikalus tvarkyti LOKas yra pavadęs specialiai LOKo komisijai.

Tačiau aukotojai tam reikalui savo aukus jau gali siųsti tuoj pat šiais adresais:

1. JAV LB LOKo Izdininkui — Mr. W. M. Chase, 275 Farmington Ave., Hartford, Conn; arba
2. per BALFą — 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.; ar
3. Vok. L. B. Krašto Valdybai — Litauisches Centralkomitee Sonderkonto Gymnasium, Konto Nr. 3558—1, Badisch Balk, Mannheim, Germany.

Prel. J. Balkūnas, JAV LB LOKo Pirmininkas

—*—

Mūsų padėka

DETROIT, MICH.
Lietuvių Studentų Santaros Seminaras

Vasario 6 d., sekmadienį, 6 val. vak. buv. Lietuvių salėje (pirmas aukštas), įvyks Lietuvių Studentų Santaros seminaro penkta paskaita, kurią skaitys Julius Šmulskytis, M. A. Paskaitos tema: Lietuvių tautos grupinis susiskirstymas praetyje ir dabartyje. Po paskaitos seks diskusijos.

Julius Šmulskytis šiais metais Illinois universitete gavo politinių mokslų magistro laipsnį, sekmingai parašydamas tezę apie Lietuvos aneksiją. Taip pat prelegentas yra išvares plačią vagą liuanistų studentiskame judėjime, kaip tai Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybės reikalo išjudinimas ar pirmininkavimas komisijai, kuri sudarė Lietuvių Studentų Santaros statuto projektą.

Kam svetimą pavardę užsirašai? Broleli, eina gandas, kad ten pat norėjai ne panele, o jauną kavaliariuką atsivesti... Žiūrėk man, profesoriau, saugokis, gali blogai baigtis! Griškabūdieji turi vyrauti dori papročiai. Čia degeneratū nepakenčiami. Aš, kaip žinai, į kitų asmeniškus reikalus nesikišu. Dėl manęs, daryk, ką nori, bet kol tau pinigų moku už propagandą, tai varyk propagandą, ir daugiau nei apie mergaites, nei apie kavaliarius negalvok. Na, gali sau eiti, — užbaigė vizitą Karalius.

EMMERICHAS KERŠTAS

Valandėlei Emmerichą buvo išpylęs šaltas prakaitas. Bet pamatęs, kad reikalas ne toks baisus, profesorius išėjo iš pasikalbėjimo beveik patenkintas. Erzino jį tik Karaliaus tonas, palinkimas kištis į kito grynai asmeniškus bei intymius reikalus ir šalia to tvirtinimas, kad "aš į kitų asmeniškus reikalus nesikišu"... "Jeigu jau taip", galvojo Emmerichas, "tai įkišime nosį ir mes. Propaganda tai propaganda. Jei kalbame pasauliu apie gerus Karaliaus darbus, tai kalbėkime apie visus jo darbus. Tai vienintelis būdas mūsų nuobodžiaujančiam tautai pralinksminti!.."

Taip apspendęs propagandos metodus, prof. Emmerichas galutinai apsiraminė. Jo dienos Griškabūdiejoje šiaip ar taip jau suskaitytos. Kaip geras strategas ir toli ateitin numatantis, jis grįžo į savo ofisą, užsivėrė colio sturmo ir penkių colių ilgio cigara ir užėmė poziciją "Wait and see".

(Daugiau bus).

KARALIUS, JO POMPADOUR IR EMMERICHAS

SENŲ ISTORINIŲ NUOTYKIŲ PASAKIŠKA APYBRAIŽA

Griškabūdijs žemė buvo plati ir turtinga, tiktai tvarkos joje nebuvo. Bet apie tuos trūkumus kalbėdavo vien piktieji karalystės prieštai. Jie rausėsi po karalystės pamatais, šnipinėjo svetimiesiems, niekino valdžią ir šmeižė patį augščiausiąjį šalies valdovą — karalių. Taip jau surėdytas šios žemės gyvenimas.

IVYKYDYTA KONSOLIDACIJA

O iš tikrųjų, tai Griškabūdijs turėjo puikų ir išmintingą Karalių. Negreitai ir nelengvai jis buvo valdžios pasiekęs, bet kai pasiekė, tai laikėsi kietai už vaiko. Kelis užsilikusius priešus jis šalino be pasigailėjimo. Vienus jis apšaukė esant paleistuviais, antrus girtuokliais, trečius bedieviais, ketvirtus — Griškabūdijs priešų šnipais, penktuosius avantiuristais, — ir taip visus paskelbė neturinėus daugiau kvalifikacijų būti imperijos pavaldiniais.

Taip ilgai Griškabūdijs užviešpatavo visai gera tvarka. — Karalius, idant netekėtų per arti maišytis su plebėjais ir baudžiaininkais, pasitraukė į balas, ten pa sistatė pilį ir įsirengė dvarą. Kad ir ne tokį puošnų, kaip Versalis, bet visdėlto valdžios būstinę. Prisisamdė dvariškių, ponų ir ponų iš visų imperijos sluosnių ir profesijų. Kaip paprastai, dvarė netruką juokdarius, pataikūnus, pen-

sininkų, pirklių, karalystės gausių finansų administratorių.

Kad apie karalystės didybę garas plačiau pasklistų po visą pasaulį, Karalius į visas didžiasias sostines pasiuntė savo ambasadorius su dovanomis, įsteigė ten konsultatus ir kaimynams įrodė, kad tik jo vieno paskirti pasiuntiniai yra teisėti atstovauti Griškabūdijs interesus. Mat, tuos pogrindžio grupės svetimuose kraštuose dar laikė ir savo ambasadorius ir ne drašiai kuzėdavo, kad to nelegalaus Karaliaus valdžios nepripažįsta. Tai labai skaudino Karalių. Jis suseno, pražilo, barzda jam prarėtoje ir skilvis dažnai susluobudavo.

KARALIUS SAMDO EMMERICHĄ

Turėdamas savo rankoje pilną valdžią ir karalystės pinigų, Karalius jautėsi saugus ir galingas.

Pastebėjęs, kad karalystės plebėjai labai nuobodžiauja ir kad nuo nuobodulio daugeliumi bežiuvaujant jau žiaunos atsirakinėja, Karalius nusprendė suorganizuoti savo tautai kiek pramojų. Jis pradėjo dalytis, kur čia pasisamdžius gerą propagandistą. Žvalgai, sekdamis užsienio spaudą ir stropiai iš pasto gaudydami, atidarinėdami ir fotografuodami laiškų, siunčiamus į Griškabūdijs sostinę, nustatė, kad užsieniuose netikėtai atsi-

mai patiko. Kada nekada jau jų lūpose pasirodydavo šypsena. — Kartais ir skardus juokas huaidėdavo.

Bei jau tokia žmonių natūra, kad jiems niekad negana. Po metų, kitų, Emericho pokštai nusibodo, niekas į juos nebekreipė dėmesio ir tauta vėl pradėjo nuobodžiauti. "Nebenorim daugiau nei klausyti, nei girdėti tų plepalų", sakydavo žmonės.

O kai kurie nesuipratėliai čia pat ir užsieniuose emė jau stačiai šaukti: "Kad jau ir tas mūsų mylimas karalius tik su visais riejas ir riejas. Galėtų būti taikingesnis. Ana, kad ir su tuo pogrindžiu ar su tuo sukilieliu vadu ar jau negalėtų žmoniškai susisnekėti. Mes gi nieko neturim prieš karalių. Gali būti net du karaliai, ar ir trys. Tegu tik mums gyventi būna geriau ir linksmiau!.."

MURMĖJIMAS VIS NEIŠNYKO

Ir Emmerichas pradėjo veikti. Jis varė propagandą savo Karaliaus tautai ir plačiam pasauliui, kad karalystė gyvena darbo ir laimėjimų entuziazmu, kad Karalius yra pats išmintingiausias valdovas, kokį kada pasaulis yra matęs, ir bendrai, kad visų dvariškių veiklą krūvon sudėjęs, gaunasi toks teisingas ir šventas, ir doras, ir praktinis, ir vieningas veikimas, jog pasaulis bus netrukus išganvdamas. Tegu tik Dievas laimina ir dar ilgiems amžiams išlaiko mūsų Karalių!..

Griškabūdiečiams naujas tonas bei tokie viltingi pranašavi-

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavardė ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusė metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.

Redaguoja Redakcinė Komisija.

Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuostū-
ra Nesunaudoti rankraščiai gražina-
mi autoriams pareikalavus.

LIETUVIŠKU KELIU

Savos politikos apžvalga

RAŠO Stp. Vykintas

KOVOJANČIŲ LIETUVIŲ SANTARVĖ

Kol Vyt. Alantas š. m. "L. L." nr. 3 paskelbė gražų ir entuzias-
tingą straipsnį apie 4 tautinių gru-
pių santarvę. Jis čia labai užak-
centavo liberalizmą. Jei kas klaus-
tų mane, ar kurį kitą LAS narį,
ar jis yra liberalas, jis greičiausia
atsakytų, kad pirmoji eilė esu lie-
tuvis. Ir kovojantis lietuvis. Ko-
vojantis dėl Lietuvos tautinės, va-
lybinės ir visokeriopos Nepri-
klausomybės ir Laisvės. Mūsų ko-
vos tikslas ne klerikalinė, ne liber-
alinė, ne socialistinė, bet Nepri-
klausoma Lietuva.

evangelikas, ir pravoslavus, jei jis
nuoširdžiai Lietuvą myli ir jai
dirba. Blogas lietuvis gali būti,
jei jis Lietuvos idėją naudoja tik
piktam savo egoizmui patenkinti,
ar materialistinių gėrybių tikslui.
Taigi, mes buvome ir būsimė
ne už parapiją politikoje, ne už
apskritis, ne už skaldymą Lietu-
vių tautos, bet į vienijimą visų
lietuvų į vieną santarvę, kurios
tikslas — didinga ir klestinti Lie-
tuvos valstybė.

Šiuo metu visų lietuvių, išski-
riant komunistus, didžiausias tik-
slas — Lietuvos valstybės atkūri-
mas.

L. A. S. ŠIŲ METŲ PROGRAMA

Ši kartą teliesime tik užsienio
politiką. LAS, atkakliai kovodamas
dėl Lietuvos valstybės atva-
davimo, savo užsienio politiką de-
rina su visomis antibolševikinėmis
tautomis. Didžiausi mūsų są-
jungininkai, be abejojimo, yra bolše-
vikų pavergtieji. Jie supranta mū-
sų kovą ir ją remia. Todėl LAS
aktyviai dalyvauja šiais metais vi-
sose internacionalinėse organiza-
cijose, kurios nuosirdžiai ir realiai
kovoja prieš bolševizmą. Viena iš
pagrindinių tautinių organizacijų,
kur LAS jau penktą kartą aktyviai
dalyvauja, tai bus Antibolševiki-
nis Tautų Blokas. LAS nariai yra
įpareigojami, kur tik veikia ABN,
aktyviai jame dalyvauti.

LAS savo politiką visuomet
grindė visų pasaulio tautų bend-

radarbiavimo koncepcija. Mums
nėra tolimų ir artimų tautų, —
mums tėra draugiškos ir nedrau-
giškos tautos. Mes norėtume, kaip
Adomas Mickevičius, mylėti vi-
sas tautas, bet tik su viena sąly-
ga — jei jos mus ir mylės. Bet jei
jos norės mus suvalgyti, mes pas-
istengsime būti tais kaulingais
ešeriais, kuriuos beryjant mūsų
priešai pasprings.

Kalbant apie Lietuvos kovą dėl
Nepriklausomybės, tenka kalbėti
ir apie geriausius draugus. Nėra
abejonės, kad didžiausias Lietu-
vos Laisvės rėmėjas yra JAV. Gal
todėl ir lietuviai visuomet labiau-
siai veržiasi į JAV, kur juto laisvę.
Todėl LAS stiprinamas JAV ir
ieškojimas JAV politikų daugiau
draugų, yra vienas iš pagrindinių

Trumpai ir drūtai

Rašo: dr. P. Stulgys

TEGYVUOJA VIDURAMŽIAI IR INKVIZICIJA

Š. m. sausio 29 d. "Draugo"
kultūriniam priede kultūrinėje
kronikoje tilpo šitokia žinutė: "Ba-
lio Sruogos veikalas "Milžino pa-
unksmėje", kurio išleista antra
laida, netinka nei moksleivių bib-
liotekoms, nei jaunimui skaityti".
Balio Sruogos "Milžino paunks-
mė" ir "Kazimieras Sapięga" esu
skaitęs po septynis kartus, nega-
lėdamas atsivėžėti šių veikalų di-
dybe ir grožiu. Jeigu palygintume
Balio Sruogos ir Nobelio laureato
Eliot kūrybą, rastume daug panaš-
umo. Tiek vienas, tiek kitas yra
pasiekęs poetinės dramos viršū-
nės, į kurias įkopti vargu ar pa-
jėgs šių laikų teatras.

Perskaityt šią didžiulią nesą-
monę, nebesistebiu, kad "Draugo"
redaktorai spausdina pradžiamok-
sliu rašinėlius ir jų autorius tituo-
loja talentingais lietuvių rašyto-
jais... Na, ir prisigyvenome!

—O*O—

Gana kalbų ir niurzgėjimo

Nepaslaptis, kad šiandien visi
zirzia, dažnai nežinodami ir nesu-
prasdami kodėl, už ką ir ant ko?
Nesunku įsivaizduoti Prūsėikos
ir Co. džiaugsmą ir pasitenkinim-
us.

Tokioje atmosferoje prasideda
jų šienapūtė, lietuviškam Sus-
Marui nepavydėtinas prakaito ir

šių metų uždavinių.

Tačiau neužmirškime, kad Lie-
tuva yra Europoje. Lietuvos ateit-
tis priklausys ne tik nuo JAV ge-
lybės, bet ir nuo Europos politi-
nės sveikatos, o ypač nuo Euro-
pos vienybės. Nežiūrint Europos
didelio politinio ir tautinio susis-
kaldymo, mes visuomet būsimė
didžiausi Europos valstybių vie-
nybės šalininkai. Čia mums nei
Anglija, nei Prancūzija, nei Itali-
ja, nei Ispanija — nepriešai, ne-
žiūrint jų vidaus režimo. Atvirks-
čiai, mes ieškosime draugų, ne tik
šiuose paminėtuose kraštuose, bet
ir Vokietijoje, ir Skandinavų va-
lystybėse, ir net rusų ir lenkų tau-
tų politiniuose sluoksniuose, jei
jie pripažins, kad Lietuva su vi-
somis savo etnografinėmis žemė-
mis, lygiai kaip ir kitos Baltijos
valstybės, lygiai kaip Ukraina ar
Turkėstanas turi teisę valstybiš-
kai nepriklausomai gyventi ir kur-
tis.

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVO PRANESIMAS

Jungtinėse Amerikos Valstybė-
se veikia Vliko išlaikomas Pasau-
lio Lietuvių Archyvas (sutrumpi-
antai PLA), kuriam vadovauja
Vincentas Liulevičius.

PLA yra viso pasaulio lietuvių
įstaiga, todėl per trumpą gyvavi-
mo laiką sutelkė didelius kiekius
vertingiausios istorinės medžiagos
Šioje įstaigoje yra trys skyriai:
archyvinis, bibliografinis ir mu-
zejinis, kurie ateityje turėtų iš-
augti į tris įstaigas: archyvą, bib-
lioteką ir muziejų.

Prašoma viso pasaulio lietuviš-
kas įstaigas, organizacijas, įmones,
parapijas, vienuolynus ir pavie-
nius asmenis siųsti į PLA archy-
vinę, bibliografinę ir muziejinę
medžiagą. Ši įstaiga ateityje tures
atvaizduoti visų kraštų lietuvių
nuveiktus darbus, todėl laukiama
kiekvieno lietuvių veiklos pėdsak-
ų. Tad visų kraštų lietuvių bend-
ruomenės prašomos nuosirdžiai
padėti PLA direktoriui, igalioti-
niams ir jų talkininkams renkant
istorinę medžiagą. Visi kviečiami
į talką sunėsti didžiuliam skruzdė-
lynui. Į šį reikalą pažvelkime iš
amžių perspektyvos, kitaip atei-
nančių kartų būsime apkaltinti.
Mes patys turime pasirūpinti sa-
vo laikų veiklos pėdsakus palikti
ateičiai.

Pasaulio Lietuvių Archyvas —
vienas iš kračių, kuriuo įstengsi-
me tremtyje sudėti būsimai Ne-
priklausomai Lietuvai.

Istorinę medžiagą galima siųs-
ti ir dideliais kiekiais, nes Šv. Ka-
zimiero Seserų vienuolyno šiai įs-
taigai duotose erdviose patalpose
vietos yra užtenkamai. Adresas:
Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601
W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill.
U.S.A.

*****

Kas linki Tėvynei,

kad būtų laisva,

Tą myli ir lanko

"Laisvoji Lietuva".

*****

su lietuviška spauda, nei su lietu-
viška dvasia.

Lietuvių Marijonų leidžiamą
"Draugo" dienraštį nuolankiai
prašome patikrinti virš išdėstytus
faktus. Kartu prašome, kiek lie-
tuviška sąžinė įpareigoja, priside-
ti prie kampanijos prieš šitą vė-
žio ligą.

Buvęs Vikaras.

KĄ KITI RAŠO

"Mūsų Pastogė" š. m. nr. 1
(299), aprašydamas Mažosios Lie-
tuvos Bičiulių Draugijos atstovų
suvaižinimą Merbourn, be kitko
rašo:

"Adelaidės sk. atstovas Luko-
šūnas nurodė, kad Adelaidės sky-
rius stovis ant likvidacijos sienks-
čio. Priežastis — nepritarimas Si-
monaičio ir Gelžinio politikai Vli-
ke. Skyrius buvęs gausus nariais
ir anksčiau rodęs gyvą veiklą. —
Geelong atst. Normantas savo
pranešime nurodė panašias prie-
žastis, turėjusias įtakos skyriaus
veiklos silpnėjimui.

Toliau ten pat rašoma:

"Į naująją Centro Valdybą, ku-
ri eina ir Melbourne sk. val-
dybos pareigas, išrinkti dr. Did-
žys, Pocius ir Giedraitys; kandi-
datai: Normantas ir Mažylis. Cen-
tro Kontrolės Komisijos pareigos
pavesta Sydnejaus sk. kontrolės
komisijai.

Nutarta kreiptis į Mažosios Lie-
tuvos atstovus Vlike ir Vykdomo-
joj Taryboj, atkreipiant jų dėme-
sį į Mažosios Lietuvos Bičiulių
Draugijos nuotaikas ir paprašyti
peržiūrėti savo politiką. Buvo nuo-
moniu, kad gal tikslinga būtų kei-
sti draugijos pavadinimą.

TARP VAIDUOKLIŲ

Kaip skelbia "Naujienos", tai
vienas jų bendradarbių, vidurnak-
tyje, buvo atsidūręs prie seno ka-
pinyno, kur sutiko baltu stulpu
pasivertusį vaiduoklį, su poltruko
miline, su kūju ir piatuvu kaktose.
Iš išgąščio, esą, net užsimer-
kęs, bet apėmusi dar didesnė baimė,
todėl vėl akis greit atidarė. Ir
kai pažvelgė į vaiduoklio puse,
tai pastebėjo, kad toje vietoje, ne-
nusiauvęs batų, su keleivio ryšuliu
po galva, ramiai bemiegęs žmogus.
"Tai kvailystė", — nesuival-
dęs sušuko Jul. Susmaras ir su-
šalis žodžiais pamatė, kad tai ne-
pakeleivis, o sukulpusi ant kelių
kiaulė, stebinti mėnulio piatuvą,
ant kurio ramiai sėdėjo lietuviš-
koji diplomatija. Savo laimingą
žvilgsnį aukštynei metė ir Jul. Sus-
maras, bei kai jo akys dar kartą
norėjo pasveikinti kiaulę, tai jos
vietoje jis pamatęs dvėselienos
gabala.

"Naujienu" redakcija, patiek-
dama Jul. Susmaro išgyvenimus
savo skaitytojams, nepažymėjo,
ar Jul. Susmarui taip tikrai atsiti-
ko, ar jis tik sapnavo. Bet vieną
yra aišku, kad Jul. Susmaras džiau-
giasi, jog ši nemaloni istorija tik
tuo ir pasibaigė.

Kirtiklis.

(Tėsinys)

XII.

PERDAUG PERONIETĖ

Kas perskaitė prieš tai einantį straipsnį ir
matė, koksai yra Peronas savo didybėje, kuri,
supjungta su jo paprastumu, jį daro genialiu, tas
gali suprasti, kad aš esu tai, kas esu: uoli ir fa-
natiška peronietė.

Kartais patsai Lyderis maloniai man sako,
kad esu "perdaug peronietė".

Atsimenu, kad vieną potietį ilgai kalbėjau
jam apie... ir apie ką galu jam kalbėti, jeigu ne
apie jį patį, apie jo svajones, apie jų vykinimą,
apie jų doktriną, apie jo užkariavimus? — Stai-
ga jis mane pertraukė sakydamas: "Tiek man
kalbi apie Peroną, kad pagaliau imsiu jo neap-
kėsti!" Tad nesistebėki, jeigu ieškodamas šiuose
puslapiuose mano atvaizdo, greičiau atrasi
Perono figurą.

Turiu pripažinti, kad nustoju egzistuoti pati
savyje ir kad jis yra tas, kuris gyvena mano sie-
loje, kuris yra visiškas viešpats mano žodžių ir
mano jausmų, visiškas viešpats mano širdies ir
mano gyvenimo.

Iš kitos gi pusės, tai yra senas meilės ste-
buklas, kurs dėka nuolatiniams pasikartojimui
mums ir nebeatrodo stebuklu.

Vieną dieną kažkas man pasakė, kad būdama
perdaug peronietė, aš negaliu būti mano tėvy-
nės moterų sąjūdžio pirmininke. Daug kartų
galvojau apie tai ir nors tuojau "pajutau", kad
tai netiesa, kai kurį laiką stengiausi suprasti,
kodėl tai turėtų atrodyti neprotinga ir nelogiška.

Dabar atrodo, kad jau galiu paduoti savo iš-

vadas.

Taip, esu peronietė, fanatiška peronietė.
Bet ne per daug. Per daug būtų, jeigu peroni-
zmas nebūtų tai, kas yra, jeigu tai nebūtų
žmogaus žygis, kurs save identifikuoja su liau-
dies reikalais, ir todėl turi didelės, bei begali-
nės svarbos. Ir prieš begalinį dalyką negalima
pavartoti žodį per daug.

Peronas sako, kad esu per daug peronietė, nes
jis negali matuoti savo didybės, savo kuklumo
mastu.

Kiti, kurie nors nesakydami man, galvoja,
kad esu per daug peronietė, priklauso "masės
žmonijai" kategorijai. Ir jie nėra verti atsakymo!
Ar, būdama peronietė, negaliu būti moterų
judėjimo pirmininke? Tai reikalauja paaiški-
nimo.

"Kaip — sako — vadovausi tamsta moterų
sąjūdžiui, jeigu tamsta fanatiškai esi įsimylėjusi
į vieno vyro interesus? Ar tuo pat nepripa-
žįsti visiškos vyro viršenybės ant moters? Ar
tai nėra prieštaravimas?"

Ne, taip nėra. Anksčiau tai "jaučiau", dabar
tai žinau.

Tiesa, logika, protingumas mums sako, jog
feminizmas negali būti atskirtas nuo pačios mo-
ters prigimties.

Moters prigimtis reikalauja atsiduoti meilėje,
šitime atsidavime yra jos garbė, jos išganymas,
jos amžinybė.

Ir ar geriausias pasauly feministinis judėji-
mas nebus tas, kuris iš meilės atsiduoda doktri-
nai ir vyfo kovai, kuris įrodė esąs vyras visoje
to žodžio prasmėje?

Kaip pavieni moteriškė pasiekia savo amžiny-
bę ir savo garbę ir išgelbsti save nuo vienat-
vės ir mirties, atsiduodama meilėje vienam vy-
rui, manau, kad lygiai taip pat joksai feministi-
nis judėjimas pasauly nepasiekis garbės ir am-
žinybės, jeigu neatsiduos vyro didiems sieki-
mams.

Svarbu tik, kad vyras ir jo atstovaujamas
reikalas būtų verti gauti šitą visišką atsidavimą!
Manau, kad Peronas ir jo siekimai yra pa-

kankamai dideli ir verti gauti visišką moterų
judėjimo mano Tėvyneje atsidavimą. Ir dar
daugiau, viso pasaulio moters turėtų atsiduoti
socialinio teisingumo įgyvendinimui, Justicializ-
mui; ir, kad su tuo atsidavimu meilėje, kurs
yra visos žmonijos, jos pačios auga kaip mo-
terys.

Ir kaip yra tikra, kad šis reikalas pagyvės
nuo jų prisidėjimo, taip lygiai yra tikra, kad
jos pačios igys garbės per šį atsidavimą.

Todėl esu ir būsiu peronietė iki mano pasku-
tinės dienos, nes Perono darbas suteikia man
garbės ir, duodamas man savo gyvenimo vai-
singumą, jis tarsi paigins mano gyvenimą am-
žinybės darbais, kuriuos vykinu per jį ir, ku-
rie pasiliks gyventi tarsi mano dukros, kada
paskiau aš iš čia pasišalinsiu.

Tačiau esu peronietė ne tik dėl Perono vyk-
nimo darbo. Esu peronietė ne dėl jo paties as-
mens ir negalėčiau pasakyti, kurs iš šių dviejų
pagrindų yra labiau lemiantis.

Jau pasakiau, kaip ir kokiame laipsny esu
peronietė dėl jo vykdomo darbo. Ar galiu pa-
sakyti, kokiame laipsny esu peronietė dėl jo pa-
ties kaip asmens?

Gal čia būtų pravartu versti neskaicius lapą
tiems, kurie mano, kad tarp Perono ir manęs
galėjo įvykti "politinės vedybos".

Kurie taip mano, nematys šiame puslapy nie-
ko daugiau, kaip tik literatūrą ar propagandą.

Mes apsidėmėme todėl, kad viens kitą mylė-
jome, ir mylėjomės todėl, kad mylėjome tą patį
dalyką. Dviem skirtingais būdais abu norėjome
daryti tą patį: jis, žinodamas gerai tai, ką norė-
jo daryti; aš tik nujausdama; jis su intelligen-
cija, aš su širdim; jis pasirodė kovai, aš gi at-
sidavusi visam ir nežinodama nieko; jis moky-
tas, aš paprasta; jis milžinas, aš mažutė; jis
mokytojas, aš mokinė. Jis figūra, o aš šešėlis.

Jis pasitikis patsai savimi, o aš pasitikinti
tik juo!

Todėl apsidėmėme dar prieš lemiamąją kovą
už mūsų liaudies laisvę su visišku tikrumu, kad
nei triumfas, nei pralaimėjimas, nei garbė, nei

nepasisekimas, ir bendrai, niekas negali suar-
dyti mūsų širdžių vienybės.

Taip, aš buvau visai tikra dėl jo!
Aš žinoju, kad valdžia jo neapkins ir ne-
padarys jo kitokiu.

Kad jis toliau bus tuo, kas buvo: blaivus, at-
viras, dirbąs jau nuo ankstybo ryto, nepasotina-
mas teisingumo troškime, paprastas ir kuklus;
kad jis niekad nebus kitokiu, negu kad buvo,
kada aš jį pažinau paduodantį nuosirdžiai ir ma-
loniai savo didelę ir švelnią ranką mano liau-
dies vyrams.

Žinoju, jog salionai jo netrauks, nes juose
perdaug meluojama, kad tai galėtų būti paken-
čiama žmogui jo savybių.

Lygiai aš žinoju, koksai turės būti mano el-
gesys, kad jis derintųsi prie jo elgesio.

Žinoju, kad dėl prisdierinimo prie jo turė-
siu pakilti į labai aukštas viršūnes, bet drauge
žinoju ir jo stebėtiną kuklumą, su kuriuo jis
nusileisdavo iki manęs.

Išdrįstu pasakyti, jog formaliai sau pasižadė-
jau, kad diena iš dienos jis mąstys manyje bent
vienu trūkumu mažiau iki jų nebeliks nei vieno.

Ar galėjau aš norėti ar daryti kitą dalyką,
gerai pažindama jo projektus ir planus?

Nes jis neužkariavo manęs maloniais ir ele-
gantiškais žodžiais, nei formaliais ir juokingais
pažadais. Nežadėjo man nei garbės, nei pagar-
bos. Nieko ypatingo.

Dar daugiau: atrodo, kad niekad man nieko
nežadėjo! Kalbėdamas apie ateitį, man vis kal-
bėjo tik apie savo laudį, ir aš pagaliau įsitiki-
nau, jog jo meilės pažadas yra tenai, jo laudyje,
mano laudyje. Mūsų laudyje!

Visa tai labai paprasta.

Tai yra kelias, kurį darome mes visos mote-
rys, kada mylime didelių užsimojimų vyrą.

Pirmiausia, tas užsimojimas yra "jo reikalas".
Paskiau imame sakyti, jau "mano reikalas". Ir
kada meilė pasiekia savo galutinę, stebėjimosi
jausmas, kuris mus vertė sakyti "jo reikalas" ir
(Perkelta į 4 psl.).

NAUJAUSIAS ISRADIMAS

Sakoma, kad gera prekė pati save giria, o blogai prekei paroduoti, reikia reklamos, kai kada net apgaulės. Šioje srityje Amerika turi daug patyrimo, ir reklamuoja savo menkavertes prekes, žmonės vartoja sukčiausias reklamas ir propagandos priemones.

1955 metų pradžioje Brooklyne pasirodė Maironio Šeštadieninės Mokyklos penkerių metų sukakčiai paminėti propagandinis leidinėlis — "5 Maironio Mokykla". Rodos, kas čia blogo, jei mes savo lietuvių išlaikyti įstaigas ar institucijas propaguojame ar garsiname. Bet, kaip minėjau, propaganda propagandai nelygu. Viskas būtų gerai, jei gerb. leidinėlio autoriai — A. Bendorius ir Pr. Naujokaitis — būtų propagandos padomuru būtu neperžengę. Jei jie, vadydami propagandą už šeštadienę mokyklą būtų jos reikšmės neperdėję ir prieš akis turėję tikrą nuosirdų norą pasitarnauti mūsų jaunimui ir juos pakreipti teisingu lietuvių išlaikyti ir gimtąjį kalbą išmokyti keiliu. Bet, blogai, kai visos leidinėlis priveltas klaidinančių sugestiųjų ir visokių prieštaravimų, stengiamasi nuvertinti to paties pobūdžio vertesnes institucijas, persunktas pagieža atskiriems nežinioms asmenims ir norima lyginti nesulyginamus dalykus.

Jau penktame leidinėlio puslapyje gerb. autoriai, nagrinėdami šeštadienės m-klos paskirtį ir gana teisingai nušviesdami esamus pavojus mūsų jaunimui šitame krašte, neapsieina be perdėto tvirtinimo, kad po šeimos, kaip reikšmingiausios prieš nutautinimą tvirtovės, einanti šeštadienę mokyklą, kuri esanti "vienintelė grynai lietuviška mokykla, nes jos ne tik visi mokiniai, bet ir visi mokytojai yra lietuviai; joje mokoma tik lietuviškai, ji gyvena lietuviška dvasia ir Nepriklausomos Lietuvos mokyklos tradicijomis. Štai dėl ko sakome ją esant grynai lietuviškai".

Iš to tvirtinimo ir primygtino akcentavimo, atrodytų, kad autoriams kas nors, kur nors tos mokyklos lietuviškumą ginčytų. Bet žinant vietoje autorių ir kai kurių jų kolegų nuotakas bei nusiteikimus švietimo reikaluose, išplaukia aiškiai paslėpta melaginė sugestija, kad po tos pačios mokyklos stogu veikia kita mokykla, kuri nesanti tokia lietuviška, kad čia susirenka vaikai i lituanistines pamokas, gal, ne visi

esą lietuviai, mokytojos ir kungas, gal, negeri lietuviai ir dėsto gal, nelietuviška dvasia.

Iš tos pačios minties išeity, kad mes ir Nepriklausomoje Lietuvoje beveik lietuviškų mokyklų neturėjome, nes beveik kiekvienoje mūsų mokykloje buvo svetimtaučių vaikų ir dažnai svetimtaučių mokytojų.

Toliau leidinėlyje, teisingai įvertinę N. Lietuvos mokyklų lygį, jie sako, kad "turime kurti ir išlaikyti tokią pat lietuvišką mokyklą svetimoje padangėj... (Dieve, kaip gražu ir pritartina). Bet čia pat gerb. autoriai porina, kad "gyvenamosios sąlygos (kur? ar čia, Amerikoje, sąlygos neleidžia) neleidžia turėti kasdieninės, savosios mokyklos, tai steigiamos šeštadienės (kai kur sekmadieninės) mokyklos." Žinome visi, neuzgincijamai, kad nėra tuo tarpu pasaulių geresnės vietos, neišskiriamos dabartinės Lietuvos, kur "sąlygos" leidžia mums turėti kasdienines tikrai lietuviškas mokyklas. Juk jau beveik visose didesnėse lietuvių kolonijose, ypač Čikagoje, nuo šeštadienių mokyklų pereita prie kasdienių ir lietuviškų parapijų mokyklose reguliarių pamokų metu dėstomi lituanistiniai dalykai. Nesiginčysiu, kad tos lituanistinės pamokos jau visur yra labai gerai sutvarkytos ir pasiekia N. Lietuvos mokyklų lygį. Bet, jei to dar nėra, tai yra mūsų pačių kaltė ir apsilėidimas. Daugelis tremtinių jau savo vaikų i tokias pamokas nebeleidžia. Ir Brooklyne, Aprėišimo parapijos mokykloje, apie 40% tremtinių vaikų kasdieninių lituanistinių pamokų nelanko, nežiūrint gerb. kleb. N. Pakalnio paraginimo ir priminimo tėvams, kad pripildyti tie klases lietuviškas vaikus ir turėsite lietuvišką mokyklą. Tai kur gi tos neleidžiančios sąlygos? Ar ne dėl to, gerb. autoriai kalba apie tariamas sąlygas, kad pateisintų savo apsilėidimą ir varomą praigaštingą propagandą. Ouk nei vienas, nei kitas savo vaikų i kasdienines lituanistines pamokas neleidžia, nors gyvena tos mokyklos rajone.

Dar prie didesnių nesąmonių autoriai prieina, sakydami, kad "Šeštadienė mokykla ne tik laikosi Nepriklausomos Lietuvos mokyklos tradicijų, bet ir moko, pagal jos programą". Suprantama, kad ta programa yra suprasnta, priderinta prie galimybių ją išieiti. Didesnės šeštadienės mokyklos savo lituanistinę programą prade-

da pirmuoju pradžios mokyklos skyriaus kursu, o baigia aštuntąja klase. Antai, mūsų, Brooklyno Maironio Šeštadienės Mokyklos abiturientai gauna Lietuvos generalinio Konsulo New Yorke patvirtintus atestatus iš lituanistinių mokslo dalykų. Tai, bene naujausias išradimas mūsų žinomų pedagogų Amerikoje. Su suprasnta (nežinia kiek) programa per nežinia kiek laiko padaromas nesusiprastas "abiturientas" ir, negana to, nežinia pagal kokias N. Lietuvos mokyklų tradicijas, toks "abiturientas" gauna gen. Konsulo patvirtintą atestatą. Nenuostabu, jei gerb. autoriai mėgsta pa juokauti, bet nuostabu, jei gen. Konsulas dėlioja savo parašą ir antspaudą ant kiekvienos špargalos.

Po tokio tvirtinimo, nuo pradžios iki galo variantą minėtą propagandinį leidinėlį, norisi bent apytikriai susidaryti vaizdą, kokią pagaliau tie "abiturientai" programai ir per kiek laiko ją išieina. Rašoma, kad 1950 m. pavasarį, istėigiamos buvo remtos Nepriklausomos Lietuvos mokyklų tradicijomis ir programomis", 1951—52 m. m., be kitų lituanistinių dalykų, "padidintas lietuvių kalbos ir literatūros pamokų skaičius", 1952—53 m. m. atsiranda naujas dalykas "tautodailė", o 1953—54 m. m. dar "gražūs skaitymas" ir jiems specialūs dėstytojai. O 1954—55 m. m., aprašant dėstomuosius dalykus (apie programą iš viso negalima susidaryti jokio vaizdo), nei "tautodailė", nei "gražūs skaitymas", bei jo dėstytojai nebeminimi. Gaunasi įspūdis, kad Maironio š. m-lai yra sudaryta kaž kokia special programa ir ji kasmet pagal nuotakas ar reikaisiškė, jei moka, ne vien tik atskirų žodžių eilutes papaberti. — Mes, prasti žmonės, tokios kalbos nepajėgime suprasti. Jei rašo, kad šienavo žmones ir šaudė būlų kaitaliojama. O tačiau, prieštaraudami pačių aprašomai programai, augščiau tvirtina, kad šeštadienė mokykla "ne tik laikosi Nepriklausomos Lietuvos mokyklos tradicijų, bet ir moko, pagal jos programą" ir 1952 metais jau iš šeštosios (ne aštuntosios) klasės, po keliolikos mokyklų lan-kytų šeštadienių, pirmieji "abiturientai" išlaikė egzaminus ir "gavo lituanistinių dalykų brandos atestatus pagal Lietuvoje veikusią gimnazijų programą" (!). Reiškia, mokoma pagal kaž kokią sudarytą specialią programą, gal būt, prisilaikant N. Lietuvos m-kly, bet

atestatai išduodami griežtai "pagal Lietuvoje veikusią gimnazijų programą" ir dar gen. Konsulo patvirtinti. Čia ir kyla klausimas, kokia "liguista fantazija" minėti autoriai yra surisę.

Bene juodžiausia vieta šitame "maloniam prisiminimui" išleistame leidinėlyje yra, kur gerb. autoriai vėl iškelia seniai jau pamirštus faktus ir išlieja pagiežant atskirų asmenų. Nebeminėsiu tų visų faktų ir jų kaltininkų, nes jie savu laiku yra buvę spaudoje aprašyti, įrodyti ir iki šiai dienai dar nepaneigti. Jei iš viso kas nors ir ką nors "šmeižė", ar faktus iškreipė, kurių ir šitame leidinėlyje neišvengta pakartoti, tai jų tarpe buvo ir šio leidinėlio autoriai, turiamosios gimnazijos direktorius — vedėjas ir inspektorius. Čia yra žinoma, kad gerb. autoriai, bei Maironio š. m-klos vadovai nepakenčia kitaip galvojančių apie šeštadienines mokyklas ir prieš kiekvieną jiems nepatinkančią mintį sukyla kaip širšės iš pajudinto lizdo ir puola i visas puses gelti, dažnai nepataikydamos tikrojo kaltininko. Ne dėl ko kito juk anais metais buvo tėvų "priimta" garsioji rezoliucija, kurioje kai kurie autoriai, nagrinėję spaudoj mokyklų negalavimus, apšaukti šmeižikais, šauktasi i spaudą, kad ji nepraleistų mokyklų kritikuojančių ar jai nepatinkančių straipsnių ir neva mokyklos labai atleistas mok. B. Kulys iš pareigų.

Tiesa, kad turime gerbti, branginti ir išlaikyti, kad ir mažiausią instituciją, kuri deda bent kiek pastangų išlaikyti mūsų jaunooje kartoje lietuvių. Bet gi, visiems yra aišku, kad šeštadienines mokyklas, nežiūrint kokios jos būtų, negalima lyginti su N. Lietuvos gimnazijomis, negalima daleisti, kad jų "abiturientai" prilygtų gimnazijų abiturientams ir jos niekad negali atstoti kasdieninės, reguliariinės, mokyklos. Šeštadienės mokyklos, anot A. Erdvilo, yra XX-jo amžiaus nesusi-pratimas. O. B. Babrauskas, nagrinėdamas mūsų vaikų švietimo klausimus, sako: "Kiekvienoje mokykloje, kur tik yra bent 25—40 tremtinių vaikų, galima ir reikia nedelsiant pereiti i normalų lietuvių kalbos mokymą, šeštadienines ar sekmadienines mokyklas paliekant Venuezelai, Australijai ar pagaliau ir Amerikoje ten, kur vienoje lietuviškoje parapijoje tėra keliolika tremtinių vaikų". Tad, kam bereikalingai eikvoti energiją pučiant tuščią burbulą ir apgaudinėti kai kuriuos tėvus ir

vaikus su savo tarlamąja gimnazija, kuriai vis tiek daugelis netiki, rodo, kad ir šis pavyzdėlis, kai vienos klasės mokinys mokytojo buvo išvytas iš klasės už tai, kai šis pasakęs, ar čia esanti gimnazija — Polovinku, su kuriuo nuo to laiko ir bendrauja. Po pusantro mėnesio Voldemarų pakeičia liudininkas Slezevičius. Bet Lozoraitis laiku moka išversti kalbį, jis perkeliamas i Ministrų Kabineto kanceliarijos viršininko pareigomis, o netrukus kitas liudininkų šulas, tuometinės vyriausybės vadovas, Kazys Grinius, iškelia jį i Ministrų Kabineto reikalų valdytojais.

Ateina i valdžią krikščionys demokratai. Jis pereina i diplomatinę tarnybą, gaudamas paskyrimą i Berlyną. Čia jis patenka i gero "auklėtojo" garsaus aferisto Siedziausko rankas. Žmogus be principų ir sąžinės. Lozoraitis moka bendradarbiauti su visomis valdžiomis. Tautininkai paskiria jį misijos vadovu. — Būdamas pasiuntiniu prie Vatikano, Lozoraitis stengiasi nenutraukti ryšių su savo tikraisiais šeiminkais hitlerininkais, ir, artimiau sia groga, Vokietijos pasiuntinio E. Cechlino patarimu, Stasys Lozoraitis gauna ministro portfelį. Nuo to laiko Lietuvoje, per jos užsienių reikalų ministrą, šeiminkavo Vokietijos pasiuntinys. Užtekėdavo daktaro Cechlino vizito, arba telefono skambučio, kad Lozoraitis liokaiskai įvykdytų visus hitlerininkų reikalavimus... Lozoraitis turėjo savo globėjus, tai buvo Vokietijos pasiuntinys Čechlinas ir Kauno jezuitų gimnazijos direktorius "Tėvas" Kipas... Lozoraitis su jezuitiška klasta ir liokaiskai veidmainišku-mu slapčių slapčiausiai užmegza santykius ir pradeda derybas su lenkais. I Varšuvą slaptoms deryboms su Belvederio ponais vyksta Lozoraitis instruktuojamas dekanas Mironas. Ženevos viešbutiai ir Tautų Sąjungos kulturali tampa Lozoraitiui nuolatinė pasimatymo vieta su Beku, Sembeku, Lipskiu, Arciševskiu bei kitais, kurių daugelis buvo hitlerininkų agentai.

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Lozoraitis turėjo savo globėjus, tai buvo Vokietijos pasiuntinys Čechlinas ir Kauno jezuitų gimnazijos direktorius "Tėvas" Kipas... Lozoraitis su jezuitiška klasta ir liokaiskai veidmainišku-mu slapčių slapčiausiai užmegza santykius ir pradeda derybas su lenkais. I Varšuvą slaptoms deryboms su Belvederio ponais vyksta Lozoraitis instruktuojamas dekanas Mironas. Ženevos viešbutiai ir Tautų Sąjungos kulturali tampa Lozoraitiui nuolatinė pasimatymo vieta su Beku, Sembeku, Lipskiu, Arciševskiu bei kitais, kurių daugelis buvo hitlerininkų agentai.

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

Pagalima, Lozoraitis pasiūlymu, užmegzami pusiau oficialūs santykiai. I Kauną atvyksta Beko artimas bičiulis majoras Kaitelbachas. Jis tampa viena įtakingiausių figūrų Kaune ir yra dažnas svečias Lozoraitio ministerijoje. I Varšuvą, kaip i būsimąją koloniją, per uždarytą demarkacijos liniją važinėja vienas po kito Beko emisariai...

visose savo prakalbose ir be išimties visuose savo pasikalbėjimuose. Kalbu apie jį iš natūralaus būtinumo taip, kaip poetai kuria eiles ar kaip rožės žydi.

Pavyzdžiui, prisimenu, kaip jis dėstė man savo doktriną, parodydamas man savo planus, supažindindamas mane su didžiosiomis tautos problemomis, ir kaip jis išmokino mane atskirti tai, kas galima, nuo to, kas negalima, idealą atskirti nuo praktikos.

Kiekvienas su juo pasikalbėjęs yra žavinga pamoka, kuri tačiau neatrodo esant pamoka. Tai teigiu ne tik aš, jo nuolatinė mokinė. Tą pat kartoja ir kiti, kurie dėl vienos ar kitos priežasties prisitartina prie jo.

Jis moka kalbėti paprastai ne tik apie paprastus dalykus, bet ir apie labiausiai sudėtingus. Jam nėra nieko tokio, ko negalima būtų išaiškinti ir mažai ką išmanantiems, ir jis vis sugeba tai padaryti. Niekas su juo nei nuobodžiauja, nei pavargsta, niekas su juo nesijaučia nepatogiai. Daugelis žmonių, kurie i jo biurą įeina su suprantama baime, kaip tik jis pasako pirmuosius žodžius, pirmą pasisveikinimą, jau nebemato jame Prezidento, milijonų vyrų ir moterų lyderio; jis jiems pasirodo esąs draugas, malonus ir nuoširdus.

Taip, malonus ir nuoširdus jis yra visados ir visuose savo gyvenimo veiksmuose. Taip maloniai ir nuoširdžiai jis mokino mane viso to, ką turiu žinoti savo misijos atlikimo reikalu, jog atrodydavu, tarsi ne jis mane mokino, o aš jį.

Pavyzdžiui, iš jo išmokau palikti nuošaliai visą tai, kas yra negatyvus, ir ieškoti visada atlikinių dalykų, ieškoti kelių, kuriais niekas nevaikšto.

Gana dažnai man štai kas atsitinka: pagauuu kokią idėją, jaučiu, jog ji būtų naudinga ir vaisinga, ir, kad įvykintą ji pagerintų liaudies padėtį. Kada tai išdėstau pirma kitiems asme-

nims, paprastai draugams, beveik visi pritaria, nors ir ne visi tetiki, jog tai būtų geriausias būdas, tačiau, niekad netruksta ir tokių, kurie realiai nori perkalbėti mane, kad tai man nepritinka ir tokiu būdu sužinau, kad visi, ar bent dauguma mano, jog tai nedera. Kartais jie ir turi raciją, bet kada esu visiškai įsitikinusi, kada aiškiai "jaučiu", kad idėjos įgyvendinimas turi pavykti gerai, tada be atodairis i priešingas pranašystes atsiduoodu tos idėjos realizavimui, ir kaip tik šie atvejai yra vaisingiausi mano gyvenime!

Taip gimė "La Fundacion". Taip išdygo feministinis peronizmo judėjimas. Išmokau iš Perono matyti kelius, kuriais dar niekas nevaikšto, kuriais žengti dar niekas neturi drąsos.

Iš jo išmokau ir sumanymų įgyvendinimą. Jis visada yra konstruktyvus. Kaip savo pasikalbėjimuose, taip lygiai ir savo poelgiuose.

Paprastai jis man sako: — nereikia užmiršti, kad geresnysis yra gero priešas. Ir jis, kurs visada taip karštai kalba apie savo doktriną, niekadoms neužmiršta pridėti: nieko nėra verta doktrina, jeigu ji neturi savo vykintojų.

Turiu pripažinti, jog sergu tarsi nuolatinu realizavimo įkarščiu, ir, kad tas įkarštis yra užkrečiamas.

Jis mane išmokino, jog dėl realizavimo nėra reikalinga, kaip daugelis tai mano, sudarinėti didelių planus. Jeigu esama planų, geriau; bet jeigu jų nėra, svarbu yra pradėti darbas ir pasikau sudaryti planus.

Bet, kad nemanytų blogai tie, kurie tai skaito nuodėme prieš valdžios meną, skubu jiems pasakyti, jog Peronas yra pirmas argentinietis, kurs valdo kraštą, pagal iš anksto apgalvotą planą.

Iš Perono išmokau apsieiti su žmonėmis.

Tačiau šiuo atvilgiu turiu pripažinti, kad many dar tebėra įvairių trūkumų. Nors iš kitos pusės nesu įsitikinusi, kad jie tokiais būtų!

Jis niekad nelaukia perdaug iš žmonių ir pasitenkina mažais dalykais. Jis visada pasitiki žmonėmis, be jokios išimties, iki neturi priešingo įrodymo: įrodymo jų elgesio blogumo. Todėl iš visų savo draugų ir bendradarbių ydu, jis labiausiai nenekenia ir jį labiausiai skaudina melagystė.

Aš, priešingai, reikalauju žymiai daugiau iš savo draugų ar betarpių bendradarbių.

Pirm visko, prisipažistu, kad negaliu turėti šalia savęs dirbančių draug su manim, kaip tik tokių, kuriais pastitikiu pilnai. Ir šiuo atvilgiu nedaug kartų teapsirikau.

Atsimenu, kad vieną kartą kažkas manęs paklausė:

— Kodėl tamta pasitikejai man, kalbėdama pirmą kartą su manim?

Aš nežinojau duoti jam logišką atsakymą, norėdama sakyti tiesą, būčiau turėjusi atsakyti jam:

"Nes "jaučiu", kad jums galima pasitikėti".

Deja, daug kartų įvyksta priešingai, ir perdaug dažnai tenka nepasitikėti, ypatingai, kadangi dalis mano didžiųjų pareigų verčia mane rūpintis saugumu šio didžio vyro ir jo daromo darbo.

Žmonių pažinime daug reiškia intuicija. Ir kadangi ši tema to užsitarauja ir ji be to man patinka, tad pašvenčiu jai atskirą skyrelį.

XIV.

INTUICIJA?

Intuicijos klausimas mane domina, nes daug kartų girdėjau giriant mano intuicijos gabumą; ir nors retai testuotoju pagalvoti apie nugirstus pagyrimus, tačiau, perdaug dažnai girdėdama giriant mano intuicijos gabumą, turiu apie jį kartais pagalvoti.

(Bus daugiau).

(Tęsinys)

egojistinis jausmas, kurs mus vertė sakyti "mano reikalas", yra pakeičiamas pilnutinės vienybės jausmu ir sakome "mūsų reikalas".

Kada ateina šis momentas, jau nebegalima pasakyti, ar meilė to reikalo yra didesnė ar mažesnė, negu meilė prie to žmogaus, kuris tą reikalą atstovauja. Man atrodo, jog tie du dalykai susilieja i vieną.

Todėl dabar sakau: "Taip, esu peronistė, fanatiška peronistė! Bet negalėčiau pasakyti, ką daugiau myliu: ar patį Peroną, ar jo daromą darbą; kad man visa tai yra vienas ir tas pat dalykas, visa tai yra viena meilė; ir kada savo prakalbose ar pasikalbėjimuose sakau, kad Perono reikalas yra liaudies reikalas, ir, kad Peronas yra Tėvynė ir yra liaudis, tai yra ne daugiau, kaip įrodymas to, kad visa tai mano gyvenime yra užantspauduota ta pačia, vienintelė meile.

XIII.

MOKIMOSI

Ar galiu tęsti kalbą apie Peroną?

Nors kas ir sakytų — ir žiūrėkite, kad daug buvo sakyta! — Kad tai nėra nei gražu, nei inteligentiška, bet aš turiu tęsti girdama savo Lyderį.

Kas tai gali padaryti geriau? Aš jį pažistu, kaipo moteris ir kaipo peronistė; jį pažistu, kaipo Prezidentą ir žinau jo gyvenimą šeimos židiny; žinau, kaip jis dirba ir kaip jis ilsisi, kaip jis kalba ir kaip jis tyli, kaip gžiaugiasi ir kaip kenčia. Pažistu jo smulkiuosius žestus, kurie gali gimti tik iš didžiųjų sielų.

Aš būčiau neištikima savo liaudžiai, jeigu apie jį nekalbėčiau. Iš kitos gi pusės, niekas negali manyti, kad mano gyrimas turi kokią interesą.

Jau gavau iš jo viską, i ką galėjau pretenduoti; ir gavau daug daugiau, negu užsipelniau. Ir ne iš dėkingumo vis kalbu apie jį visur,

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo DAUGIAU TIESOS

Tikrai nemaža privisė įvairiausių "žinovų", kurie dedasi didžiau siais išminčiai ir autoritetais. Kad ir toks "Keleivio" Andrius Valuckas. "Keleivio 1955 m. 2 nr. jis rašo savo "Lietuva nacių nuguose":

"Vokiečiai šaudė eilinius komunistų partijos karius, šaudė enkavedistus, bet taip pat ir dėl asmeniškų keršto ar norėdami nuslėpti savo juodus darbelius".

Kas ką šaudė dėl asmeniškų keršto, norėdami nuslėpti "savo juodus darbelius", taip ir neaišku. Taip ir lieka tik žodžių rezginys. Jei A. V. nori ką nors įtikinamiau pasakyti, turėtų aiškiau vusius laisvamanius, suplakdami juos su bolševikais, tai ir rėšk faktais, paminėdamas tokių "šienautojų" ir pavardes. Juk tai nėra paslapstis? Kiek aš viena iš A. V. paminėtų apylinkių pažįstu (ten gimiau, augau, iš ten ir į tremtį pasitraukiau), buvusieji Neprikli. Lietuvos laikais laisvamaniai, kurie save vadino socialistais, bolševikams užėjus, pasidarė aršiais milicininkais ir enkavedistais, ir, šienavo žmones birželyje. Vienuolika tokių "socialistų" su raudonąja armija, patiesę kraujuose kaimo pagriovyje jauną lietuvių partizaną Juozą Dauką, nužygiavo Maskvos link. Prieš tai daruždarė gyvulinuose vagonuose keletą apylinkės ūkininkų šeimų, jų tarpe Šilėnų et virš. Guzikos šeima su mažamečiais vaikais. Tiesa, du tokius "socialistus", ar laisvamanius, kaip juos A. V. vadina, vokiečiai sušaudė: Linkaičių ginklu dirbtuvių komisarą Petrą Vaidžių Ij ir Šiaulių vis. v. k. sekr. Meškauską. Kažin, ar demokratinis teismas kitais pasielgtų šiuo atveju, nebent teisėju būtų pats A. V. Aš pilnai suprantu A. V. cėlvarčią, kad vokiečiai šaudė eilinius komunistų partijos narius, nes žino, kad iki bolševikų okupacijos, komunistų partijoje lietuvių kaip ir nebuvo. Bolševikams užėjus, į ją sugužėjo prie jo prisiplakdami eiliniai socialistai (o gal ir dailis vadų?).

Toliau A. V. rašo: "Jau pirmi okupacijos mėnesiai parodė, kad vokiečiai atėjo — ne lietuvių išvaduoti iš bolševikų jungo, kaip kai kurie lengvatikiai žmonės mane, bet juos pavergti ir naciškai valdyti." Vėl perla A. V. atrado. Taip išsireikšti galima tik nepažįstant lietuvių psichologijos. Lietuvis nebuvo ir nėra lengvatikiai, kaip A. V. mano. Lietuvis yra realistas; lietuvis taip lengvai negalvoja, net ir šiuo metu: kol bolševizmas dar nesibrauna į šiltus vakarų politikų guolius, net demokratinės valstybės pavergtųjų ir sker džiamų Rytų Europos tautų vien tik dėl gražių žodžių laisvinti nesirengia. Visi žiūri tik savo asmeninės naudos.

A. V. džiaugiasi, kad Lietuvos Nacionalistų Partijai paprašius daugiau savivaldos, vokiečiai ją uždarė. Nedidelis iš to džiaugsmas, nedidelis ir verksmas. Matyt, kad LNP nevykdė okupantų norų, tik, žinoma, ne su okupantais bendradarbiauti. Jos narių

tarpe grupavosi drąsūs ir energingi pogrindžio kovotojai. Išdavikų atsirado tik iš kitų grupių tarpo. Tai turėtų žinoti ir A. V.

Neteisingai A. V. apibūdina ir Lietuvių Aktyvistų Frontą. Kažin kur tuo metu A. V. buvo: gal kur nors... užkrošnyje (o gal "valdžioje..."), jei nežino lietuvių nuotaičių pirmosios bolševikų okupacijos metu. Kad vokiečiai išstumtų bolševikus trokšte troško visa Lietuva, nežūrnt, kuriomis priemonėmis. Perdaug jau buvo atsiprikliję bolševikų žiaurumai. Lietuvių Frontas nieko bendro su LAF neturi. Nedaug kas žinojo, kas tas LAF: visi lietuviai patrijotai griebsi ginklu, kuris tik po ranka pakliuvo, neklausdami, ar jau juos atstovaujanti partija susikūrusi ir "vadas" išsirikusi. Taip, ir LAF tą garbę nedera pilnumoje atiduo ti. Berods, niekas iš buv. LAF vadų į tą garbę ir nepretenduoja. A. Valuckui patinka ar ne, bet tai buvo lietuvių tautos visuotinis spontaniškas pasireiškimas. Tuo labiau nieko bendro su sukilimu neturi LF. Jei "vadas" nuėjo į kurią grupę, tai nereiškia, kad jis jau ten nusivedė, kaip avis, ir savo "pavaldinius". LAF tuo metu pasireiškė ir likvidavosi. Kada vėl Tėvynėje bus panašios aplinkybės, ir vėl spontaniškai lietuvių tauta pareišk savo valią, nereiškia jai primesti partijos: ji trokšta laisvės, bet ne partijos bilietų.

Pagaliau, A. V. lyg ir apgailestauja, kad gen. St. Raštikis nebuvo pasiūstas į kacetą, bet iškilmingai nugabentas į Berlyną. Netrošk, A. Valuckai, lietuvių kraujo, nes ir taip daug jo pralieta. Bendrai, tokie "rašeivos", kaip A. V., nedaug lietuviškai visuomenėi tokiais "atsiminimais" naudod tēduoda: perdaug jau demagogijos, kad galima būtų šalia to dar tiesą surasti. Pagaliau, mažiau buvusius įvykius žinančiam išviso darosi neaišku, kur tiesa ir kur melas.

Aktyvistas

DOVANA LIETUVAI

Daug projektų buvo ir dar dabar yra, ką mes turėtume padovanoti vėl atgausimai laisvę Lietuvai. Vienas konkretus projektas jau vykdomas. Nepriklausomam gyvenimui atsikursimai Lietuvai ruošiamas kraitis — Pasaulio Lietuvių Archyvas. Šis Archyvas, kai tik bus galima, bus pargabentas į Lietuvą. Tad kuris padovanoja kokį nors dalyką šiai įstaičiai, tas padovanoja pačiai Lietuvai. Reikia tikėtis, nebus nė vieno tautiečio, kuris nieko nepadovano, nes šioj įstaičioj turi būti surinkta visų po pasaulį išmėtytų lietuvių veiklos pėdsakai.

Pasaulio Lietuvių Archyvas renka archyvinę, bibliografinę (spaudą) ir muzėjinę medžiagą. Kas norėtų platesnių informacijų gauti, prašoma pranešti savo adresu. Siūsti istorinę medžiagą ir prašyti informacijų šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill.

PLA Vadovybė.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Kviečia visus į bendrą lietuvių darbą

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvių išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

70 metų sukaktūvinis vėjus, prasidėjęs š. m. sausio 1 d. suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir Jūsų šeimai nelaimėje.

Gyvybės apdrauda iki \$10.000.00 asmeniui, Sveikatos apdrauda iki \$325.00 asmeniui, Senatvės apdrauda iki \$300.00 asmeniui.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS

307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius šviežius kas dieną, kitokių delikatesus Jūs pirkite lietuviškoje

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Lituania Ave. Telef.: CLifside 4-6376

Reikalaukite savo krautuvinių šios kepyklos gaminių. — Lai tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta. Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona

Eik Sigute, eik sesele!
Jei išalkus — užsikąsi,
Jei ištroškus — atsigersi.

EIK Į SILVER POINT INN

3517 So. Halsted St.

ĮVAIRI kepta ir virta UŽKANDA, žuvis, silkutės. VOKIŠKAS ALUS iš statinių ir kitokie TAURŪS GERIMAL SAVAITGALIAIS SOKIŲ MUZIKA. MANDAGUS ir draugiškas patarnavimas pačių savininkų Stepo ir Prano Guobijų.

27 metai patyrimo siuvice

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skoni.
2. Plaunu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YArđ 7-6035

20% NUOLAI DOS!
Dėl išpardavimo prieš inventurizaciją.

BATAI VYRAMS: Florsheim, Crosby Square, Freeman, Pedwin. BATAI MOTERIMS: Air — Step, Velvet—Step, Wilbur Coon ir Mary Adams. BATAI VAIKAMS: Buster Brown ir Weatherbird. UNIVERSAL SHOE STORE 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MAISTAS,

ALUS, VYNAS

Jay-Garden Market

SAVIN. MARY SIMS 18434 Joy Rd., prie Southfield, Detroit 28, Mich.

Telef.: Krautuvės Bufo: VE 5-5755 WE 3-6702

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

Jra didelis pasirinkimas: įvairių gintare gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, valkų ir moteriškų drabužių. A. IR D. PAREIGIAI, SAV. 1445 So. 49 Av., Cicero 50, Ill. Telef.: To 3-6591

Pervežu baldus

PIGIAI IR SAUGIAI VIETOJE IR IS TOLIAU Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas KOSTAS EIDUKONIS 6980 So. Talman — Chicago 29 Ill. Telef.: GRovehill 6-7096

JAUKIAI PRALEISI VAKARĄ CICERO UZEIGOJE LITUANICA

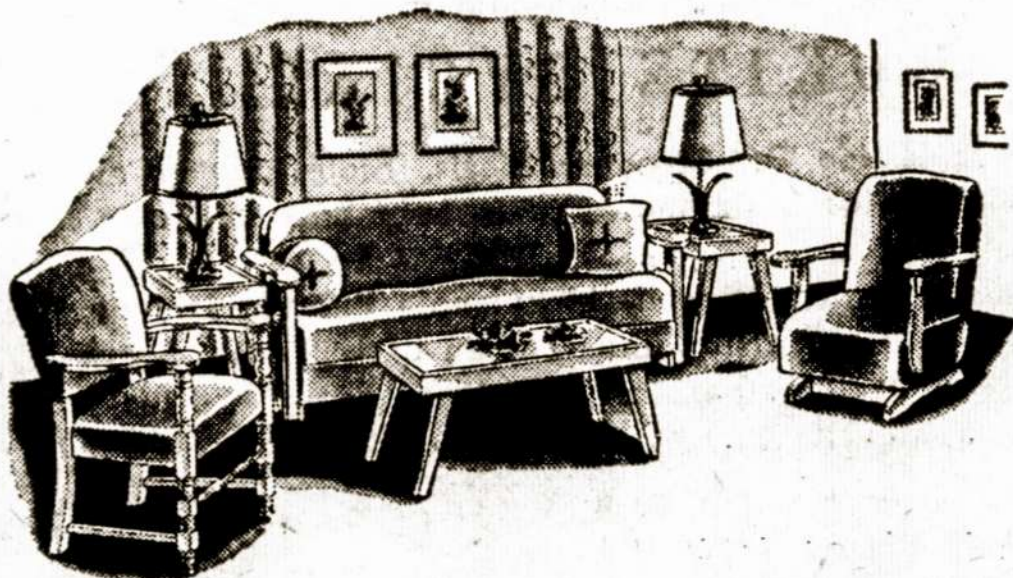
pas TADĄ KAZIMIERAITI Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų: 4920 West 14th Str., Cicero 50 Illinois Telef.: TOWnhall 3-9601

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUŠ, 752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės). — Darbas atliekamas labai svaro; kirpyklos patalpoj ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Sestadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Prečadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-5770.

UZEIK IR PATS IŠITIKINK.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau sly firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-t' St.). Telef.: SEeley 3-4711 Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jūs maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGU METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽININGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJ IRANKIAI KAIK PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSURINTI. JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel.: WAlbrook 5-9209

Rudeninių ir žieminių lietaičių, paltų, o taip pat šiltų vilnonių megstinukų didelis pasirinkimas pas:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsi mokėjimui be nuosimčių! Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vk. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

20% NUOLAI DOS

DIDELIS IŠPARDAVIMAS VISŲ ŽIEMINIŲ DRABUŽIŲ

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

Jra galimas tik tada, kai naujų prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį paslaptinį planą žino ir sėkmingai jį praktikuoja LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. Halsted St.

DIDELIS PASIRINKIMAS vyrams, moterims ir vaikams drabužių ir baltinių, NAMAMS REIKMENU, atklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir visa kita Jūs pirksite PIGIAU, NEGU KUR KITUR.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Telef.: Virginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas. Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškis patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

Kreipkitės i

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiča. 4605 — 07 So. Hermitage Ave. Telef.: YArđs 7-1741 ir 7-1742, arba — 4330 — So. California Ave. Telef.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniški oro keitimo įrengimai

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. .... REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. .... VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. .... PULman 5-1270

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia REpublic 7-3600 — 7-8601 -Automobilams viečia. Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčių arčiau Jūsų namų.

KĄ JIE DIRBA

A. Vitkauskaitė — Merker, dailininkė, New Yorko Lietuvių Dailininkų S-gos pirmininkė, kuriai vadovaujant paruošti L. D S-gos įstatai, pagal kuriuos ir bus steigiami skyriai, dalyvavimas kitataučių ar individualinėse parodose turės didesnę reikšmę ir kitoks svoris kitataučiuose. Dailininkė gimusi Lietuvoje — Kaune, žinoma aktorius veteranas — Aleksandro Vitkausko dukterė. Nuo tėvų jauna — šešių metų iškydo ir cigonės pavogta, atsidūrė Vilniuje. Tik po ilgo tėvų ieškojimo, surasta Vilniaus stotyje. Iš mažens draš, net septynių metų būdama, pareidavo naktį namo iš Pajaislio vienuolyno mokyklos į Kauną. 1930 m. atvyko Amerikon, įstojo į New Yorko Art Students League mokyklą, kurią už septynių metų baigė. Šioj mokykloj tris metus ėjo vedėjos pareigas 1949 m. meno žurnalo "The League Quarterly" redakcinio kolektyvo narė. Dalyvavusi New Yorko ir Floridos parodose, išstaciūsi apie 100 darbų. Dalyvavo Ward Eggleston galerijos parodoje, gavusi Columbia Pictures, Inc. prizą ir du kartus pagyrimą už tapybą. Dail. A. Vitkauskaitė — Merker yra viena veiklesniųjų dailininkių ir tapyboje pirmaujanti.

Bronius Macianskas, savo kepykloje (3339 Lituania Ave.), pradėjo kepti naujos rūšies duoną, kuri ilgai išlaiko šviežią ir skonis Lietuvos kaimo duonos. Nors tremtinis, bet turi gerą pasisekimą ir duona plačiai naudojama. Sveikintina!

Algirdas Gustaitis, pasitraukė iš "Laisvosios Lietuvos" kultūrinio skyriaus redaktoriaus pareigų.

Kęstutis Puskunigis, garsiojo kanklininko Prano Puskunigio sūnus, užsakė likusiam Vokietijoje savanoriui — kūrėjui Stasiui Kondrotui (Neugasse 14, Darmstadt, kreis Messel, Germany) "Laisvąją Lietuvą", kaip dovaną Vasario 16-sios šventės progai.

Antanas Balčiūnas, laimėjęs burtų keliu \$ 500 vertės skiriamą dovaną — Mink apsiaustą, pirkdamas BEN STAR drabužių krautuveje (4630—32 So. Ashland Ave.). Šios krautuovės vyr. pardavėju yra lietuvis Jonas Kanis. Krautuovės savininkas dažnai skiria dovanas pirkėjams, apie tai iš anksto net nepaskelbdamas. — Tremtinis Antanas Balčiūnas yra "Laisvosios Lietuvos" skaitytojas ir rėmėjas.

Izolda ir Elvyra Gatavekaitės, tremtinės, (gyv. 4750 So. Rockwell St.), moko lietuvių vaikus vakarais ir šiaip dalyvauja lietuviškame judėjime. Be to, lanko piano pamokas.

Antanas Lembargas, nusipirko svetainę, 1248 W. 59 St., anksčiau turėjęs Bričporte.

Stefanija Pročkienė, "Laisvosios Lietuvos" skaitytoja ir rėmėja, kurį laiką sirgusi namie, gavo iš Leonardo Jankausko čekį \$ 450 sumoje.

Motiejus Budrūnas, muzikas, kompozitorius, gyv. Vokietijoje, Memmingeno stovykloje, turi puikų tremtinių chorą — "Darnos" vardu. Gražiai pasirodė BALFo dešimtmečio proga. Be to, turėjo eilę vertingų koncertų, kur ir kitataučiai dalyvavo ir buvo gražiai įvertintas.

Pranas Kavaliūnas, dipl. teisininkas, neseniai nusipirko nuosavus namus (5656 So. Green St.). Šeima inteligentiška, lietuviška ir veikli. Dukterė pernai baigė aukšt. Lituanistikos mokyklą, lanko aukšt. mokyklą ir moko- si muzikos mokykloje. Sūnus studijuoja techniką. Abū vaikai labai gabūs.

Albertas Puskepalaitis, mažalietuvis, nuo Pilkalnio (Scho sbergo), žinomas veikėjas, buvęs spaustuvių mašinų ir reikmenų atstovas Lietuvoje, dabar Amerikoje vėl pradeda atkurti savo prekybą. Gyvena Čikagoje, bet neseniai išvyko į Vokietiją minimais reikalais ir, kartu, užmegsti artimesnius ryšius su Mažosios Lietuvos veikėjais.

ŠAULIŲ UŽGAVENIŲ BLYNŲ BALIUS

Čikagos Šaulių Klubas š. m. vasario 19 d., šeštadienį, 7 val. 30 m. p. p., Šokol salėje, ruošia didelį užgavėnių blynų balių. Neilga, bet pilną linksmos užgavėnių nuotainos programą atliks patys šauliai ir šaulės. Tokia originali ir šauni programa Čikagoje ligšiol dar nebuvo matyt. Visuomenė kviečiama tą dieną rezervuoti šiam baliui ir sekti tolimesnes informacijas spaudoje ir per radiją.

Čikagos Šaulių Klubo Valdyba.

BALFo Chicago Apskritis Valdyba yra numačiusi šių metų birželio mėn. 12 dieną Bučio darže surengti pikniką ir spalio mėn. 15 dieną Lietuvių Auditorijoje — metinį koncertą. Prašome organizacijų tomis dienomis nerengti parengimų ir visiems rezervuoti laiką BALFo parengimams.

Nauji Australijos Lietuvių Bendruomenės valdomieji veiksniai.

Melbourne 1954 m. gruodžio m. 29 d. susirinkusi ALB. Taryba išrinko šiuos valdomuosius organus:

Renkant ALB Krašto valdybą paduota 45 kortelės. Pagal balsų daugumą išrinkti: Simas Grina, Vytautas Simniškis, Vytautas Do niela, Leonardas Karvelis, Mykolas Petronis, Vytautas Skrinska, Pranas Nagys. Kandidatai: St. Pačesa, E. Slonskis ir S. Kovalskis.

Krašto Kontrolės Komisija: Pov. Alekna, Vyt. Deikus ir Alf. Jakubėnas. Kandidatai: Povilas Protas ir Jonas Kizlaitis.

Krašto Garbės Teisimas: St. Čibiras, Jonas Kalvaitis, dr. Edvardas Jansonas, Juozas Birkevičius, Vladas Požėla.

Atstovai į Pasaulio Lietuvių Seimą: Jonas Kalvaitis, Antanas Mikaila, Jurgis Kalakauskas, Vladas Jakutis, Jonas Meiliūnas.

KAUKIŲ BALIUS SU PREMIJOMIS

ASS ruošiamas kaukių balius įvyks vasario 5 d., šeštadienį, Viking šokių salėje (prie 69 ir Emerald gt.). Kaip ir paprastai, šis akademikų skautų balius žada būti įdomus ir nuotaikingas.

Gražiausi kostiumai bus premijuojami. Premijų komisiją sudaro: Dr. J. Aglinskienė, dail. Vl. Vijeikis, D. Variakojytė ir E. Vilkas.

Baliaus pradžia 7 val. vakaro.

ELTOS Informacijos,

išėjo 200 numeris, šių metų nr. 3. Tai VLIKo organas, išeinąs Vokietijoje — Reutlingene. Elta yra skirta informacijai spaudai ir žymesnėms įstaigoms. Pradžioje redagavo žurn. St. Daunys, vėliau ir dabar: žurn. A. Pauliukonis, ir žurn. Vyt. Aleška. Leidžia Vliko Vykdomosios Tarybos Informacijos Tarnyba. Be to, pereinantis metais Elta pradėta leisti vokiečių ir italų kalbomis. Sveikintina, įdomių ir naujausių žinių duodama iš pavergtosios Lietuvos ir iš laisvojo lietuviško pasaulio.

B. PAKŠTO LIKERIŲ PARDUOTUVĖ — SVETAINĖ

(7-11 Club)

3139 So. Halsted Street DANUBE 6-9443

Išnešimui:

MIDUOLIS — 5 th	\$ 3.95
VOKIŠKO VYNO BUTELIS	\$ 1.40
BALTOS MEŠKOS DĖŽĖ	\$ 2.85
AMBERLITE DĖŽĖ	\$ 2.90

Lietuvių vaikų laikraštis "TĖVIŠKĖLĖ" rūpinasi, kad jaunimas pažintų savo tėvų kraštą.

"TĖVIŠKĖLĖJE" rasi pasakų, eilių, aprašymų, kurie niekada nenusibosta skaityti.

Net ir patys jauniausi mėgsta pavartyti "TĖVIŠKĖLĖ", nes ji gausiai iliustruota.

UŽSAKYKITE "TĖVIŠKĖLĖ" ir Jūs turėsite geriausią prietelių Metinė prenumerata — \$ 3.00

Vadovas į sveikatą

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sv ikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Jos kaina tik 2 doleriai su prisiuontimu. Tuojau užsakykite. Antra lada, iliustruota daugeliu atvaizdų.

Užsakykite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS,

3241 W. 66 th Place, Chicago 29, Ill.

Telefonas: REpublic 7-7868.

SKANIAU, ŠVARIAU IR JAUKIOJE APLINKOJE Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakarienę lietuvių laikomoje valgykloje

Antonette's

Lietuviška valgykla

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

E. Galminienė ir Z. Graženė, sav.

KODĖL YRA SKAITOMI LAIKRAŠČIAI?

L. Zandavaitė, IX kl. Vasario 16-sios gimnazija

Moderniam XX šimtmečio pasaulyje, laikraščių skaitymas priklauso prie dienotvarkės. Milijonai jų kasdien spausdinami visame pasaulyje ir pardavinėjami žmonėms, kurie juos mielai skaito. Laikraštis rastume beveik kiekvienoje, nors ir vargingoje, šeimoje. Taip, laikraštis tapo visų žmonių draugu, be kurio apseiti nebegalima.

Gal nevienam iš mūsų, pagalvojus apie tai, kiek medžiagos spautuvėse sunaudojama ir kiek asmenų prie laikraščio gamybos dirba, kilo ta mintis, ar laikraštis patenkina savo tikslą ar ne, arba, koks gi iš viso jo tikslas? Ar laikraštis suteikia mums naudos? Nemanau, kad atsirastų toks žmogus, kuris atsiverstų žinių la- pą vien tik tam, kad greičiau praeitų laisvalaikis. Kiekvienas gi stengsis turėti sau asmenišką naudą.

Labai dažnai žmonės, ypač vyrai, skaito laikraščius vien tik dėl politikos. Tokiems žmonėms labai rūpi įvairūs įvykiai pasaulyje. Norėčiau pabrėžti, kad yra labai svarbu sekti politiką, nes žmogui politinis subrendimas yra reikalingas, ar tai būtų rinkimuose, ar kitose srityse. Visgi atsiranda labiausiai tokių, kurie politika visai nesidomi, nors ji ir apsprędžia mūsų ateities gyvenimą. Negalima, žinoma, ir užmiršti, kad žmonės per savo kasdienes rūpesčius yra atitraukiami nuo viešojo gyvenimo. Dažnai jie yra priversti rūpintis savo ūkio reikalais, savo egzistencija. Pavyzdžiu galima paimti ūkininkus. Jiems politika mažiau rūpi. Svarbu jiems naujosios kainos, apsigynimo priemonės nuo parazitų, modernių žemės apdirbti mašinų atradimai, kaip išauginti geriausius grūdus ir pagaliau oras. Kitiems laikraštis atstoja tarpininką, nes per jį sužino, kur galima ką nupirkti, išnuomoti, arba, kur išmokslinti savo vaikus. Ir policijai laikraštis gali atnešti naudos. Jai laikraštis padeda lengviau sukti žudikus ar kitus nusikalte- lius.

Laikraščiai yra svarbūs ir todėl, kad apsaugo mus nuo atsilikimo nuo pasaulio, leidžia mums susipažinti su kultūra, padeda apsisiviesti, duodami naujų žinių apie teorijas, naujus išradimus ir, pagaliau, duodami žinių iš viso pasaulio. Be to, laikraščiuose randame ir daug kritikos. Patartina domėtis, ypač, kritikos straipsniais, nes iš jų galima daug išmokti.

Jaunuomenę ypatingai domina sportas. Laikraščiai, kurie skelbia sporto žinias yra, ypač, skaitomi. Kuris pats negali nuvykti į sporto rungtynes, susipažįsta su jomis per laikraščius. Dabartiniais laikais sportas užima svarbią vietą.

Kalbėjome visą laiką daugiausia apie vyrus. Kuriam tikslui gi moterys skaito laikraščius? Yra žinoma, laikraščių, skirtų vien moterims, kuriuose nurodomi įvairūs šeiminkavimo receptai. Ypatingai moteris domina mada, kuri nuolat keičiasi. Beveik visos moterys stengiasi sekti naujaisiom madom, atseit, neatsilikti nuo modernaus pasaulio. Tokių laikraščių, kurie rašo apie madas, pasisekimą beveik garantuotas.

Kad laikraštis turėtų pasisekimo tautoje, jis turi atitikti jos pageidavimus. Bene svarbiausias dalykas, kuris gali nulemti laikraščio pasisekimą, yra tiesa. Jei redaktorius negali išvystyti laisvai savo minčių, pridėdamas savo nuomonę, bet yra valdžios spausdinti yra lemta gyventi, verčia tik tikrasis žmogiškas pašaukimas, džiūmas, laikraštis gali nukentėti, nes jame turi būti laisvos žmonių nuomonės apie valdžią ir tvarką. Yra kraštų, kuriuose privatiems asmenims arba laikraščiams negalima nė bandyti pareikšti savo nuomonės apie valstybės santvarką arba ją kritikuoti. Laikraščiai, kurių turinys neatitinka tikrovę, nepageidaujami.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PROspect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Triedeniaiais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Tel.: HEmlock 4-5815

Dr. Ant. Narbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 So. Western Ave.
Prima: Pirm., treč., ketv. ir penkt. 6:30 — 8:30
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto.
Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.
Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išskiriant triedeniais ir sekmadieniais.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.
Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.
Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef.: GBovehill 6-8402.
Stato naujus namus pagal tarti ir planus.
Atlieka įvairius remontus darbus.

JAUKUS LIETUVIŠKAS RESTORANAS IR VALGYKLA

biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai.
Tremtinių mėgstamiausia vieta.
Erđvi salė
įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So 49th CT., Cicero 50, Ill.
Tel.: TQwnhal 3-9472

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŲS REMONTAI IR PARDAVIMAS

Jei norite remontuoti, pirkti ar užsakyti gerai išplanuotą, patogų, gražų ir pigų namą, kreipkitės pas

V. ŠIMKŪ,

4645 So. Keating Ave., Chicago 32, Ill.

Susitarimui šaukite: RELiance 5-8202

Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisymas
Darbo valandos: 6 v. v.—10 v. v. Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v. M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St. Telef.: VIRginia 7-0087, jei neatsako, šaukite: VI. 7-3037

"Laisvąją Lietuvą" skaitysi —

Daugiau žinių įsigysi,
Kada žinių įsigysi —
Daug teisybės pamatysi...

Pasaulyje daug gražių vietų, Visur juk žydi gėlės, Bet niekur nėra tokio krašto, Kaip mano Tėviškėlė.

Švenčių ir kitomis progomis, saviems ir svetimiesiems tinkamiausia dovana yra Prof. IGNO KONČIAUS

MEDŽIO DROŽINIAI

Gimtąjį kraštui prisiminti

223 kreidinio popieriaus puslapiuose rymoja 100 kryžių, smutkelių ir rūpintųjų, išreiškiančių Gimtojo Krašto ilgesį ir meilę jam.

Aptarimai ir paaiškinimai lietuvių ir anglų kalbomis.

Kaina \$ 5. —

Užsakyms drauge su pinigais siųsti: "Laisvoji Lietuva", 3157 So. Emerald Ave., Chicago 16, Ill.

Apsikirk pagal savo skonį, madą ir pageidavimus tremtinio

PETRO BALTROMONO KIRPYKLOJE

2543 1/2 West 71 Street.

Mandagus patarnavimas, šviri patalpa, nauji įrankiai ir ilgame- tis patyrimas.

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YARD 7-0677.
Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinų, Radio aparatų, įvairių sveikarikių laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

Jonas Kanis

MALONIAI KVIEČIA ATsilANKYTI ir PAMATYTI

100% VIRGINIA VILNOS,

DVIGUBAI AUSTOS — LABAI

STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų

darbo:

PACE SETTER tik už

\$ 55 iki \$ 65

PHOENIX tik už

\$ 65 iki \$ 78.50

BOTANY "500" tik už

\$ 86.75 iki \$ 89.75

GROSHIRE tik už

\$ 100 iki \$ 140

BEN STAR

KRAUTUVEJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VIRAMS IR MOTE- RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

20 savačių išmokėjimui be procentų!

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. YARds 7-3900